

Dwumiesięcznik informacyjny

Nr 4 (64) Rok VI

ISSN 1509-2585

FAKTY AM

WWW.AMP.EDU.PL

Lipiec
Sierpień

2005

Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

*Akademia Medyczna
im. Karola Marcinkowskiego*

ZASŁUŻONA DLA MIASTA POZNANIA

**WŁADZE AKADEMII MEDYCZNEJ IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU
2005-2008**

JM Rektor
Prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz

**Prorektor ds. Klinicznych
i Szkolenia Podyplomowego**
Prof. dr hab. Andrzej Obrębowski

**Prorektor ds. Nauki
i Współpracy z Zagranicą**
Prof. dr hab. Wojciech Dyszkiewicz

Prorektor ds. Studenckich
Prof. dr hab. Zenon Kokot

Prorektor ds. Integracji i Promocji Uczelni
Prof. AM dr hab. Jacek Wysocki

Władze Dziekańskie Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

WYDZIAŁ LEKARSKI I

Dziekan

Prof. dr hab. Władysław M. Manikowski

Prodziekani

Prof. dr hab. Przemysław Majewski
Prof. dr hab. Stefan Sajdak
Dr hab. Ryszard Marciniak

WYDZIAŁ LEKARSKI II

Dziekan

Prof. AM dr hab. Andrzej Tykarski

Prodziekani

Prof. AM dr hab. Grzegorz Oszkinis
Prof. AM dr hab. Jerzy Sokalski
Dr hab. Wiesław Markwitz

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

Dziekan

Prof. AM dr hab. Edmund Grześkowiak

Prodziekani

Prof. dr hab. Teresa Gierlach-Hładoń
Prof. dr hab. Barbara Zielińska-Psuja
Prof. AM dr hab. Lucjusz Zaprutko

WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU

Dziekan

Prof. dr hab. Tomasz Opala

Prodziekani

Prof. AM dr hab. Michał Musielak
Prof. AM dr hab. Włodzimierz Samborski
Dr hab. Krystyna Jaracz

**Senat Akademii Medycznej
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu**

JM REKTOR

Prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz

Prorektor ds. Klinicznych i Szkolenia Podyplomowego
Prof. dr hab. Andrzej Obrębowski

Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą
Prof. dr hab. Wojciech Dyszkiewicz

Prorektor ds. Studenckich
Prof. dr hab. Zenon Kokot

Prorektor ds. Integracji i Promocji Uczelni
Prof. AM dr hab. Jacek Wysocki

DZIEKANI

Prof. dr hab. Władysław M. Manikowski
Wydział Lekarski I

Prof. AM dr hab. Andrzej Tykarski
Wydział Lekarski II

Prof. AM dr hab. Edmund Grzeškowiak
Wydział Farmaceutyczny

Prof. dr hab. Tomasz Opala
Wydział Nauk o Zdrowiu

**PRZEDSTAWICIELE
STAŁYCH CZŁONKÓW RAD WYDZIAŁÓW**

Prof. dr hab. Wojciech Cichy
Prof. dr hab. Michał Drews
Prof. dr hab. Bogdan Pawlak
Prof. dr hab. Aldona Siwińska
Prof. AM dr hab. Krzysztof Drews
Prof. dr hab. Zbigniew Kwias
Prof. dr hab. Bogdan Miśkowiak
Prof. dr hab. Jerzy Sowiński
Prof. AM dr hab. Janina Lulek
Prof. dr hab. Maria Rybczyńska
Prof. AM dr hab. Stanisław Sobiak
Prof. dr hab. Jerzy Warchoł
Prof. AM dr hab. Włodzimierz Samborski

PRZEDSTAWICIELE

POZOSTAŁYCH NAUCZYCIELI AKADEMICKICH

Dr Maciej Cymerys
Dr Krzysztof Kordel
Dr Zofia Oko-Sarnowska
Dr Szczepan Cofta
Dr Ewa Ignatowicz
Dr Jakub Woźniak

PRZEDSTAWICIELE

SAMORZĄDU STUDENCKIEGO

Anna Kaczmarek
Paweł Uruski
Magdalena Bednarczyk
Monika Seńczuk
Katarzyna Gryko

**PRZEDSTAWICIEL PRACOWNIKÓW
NAUKOWO-TECHNICZNYCH, BIBLIOTECZNYCH
ORAZ DOKUMENTACJI I INFORMACJI NAUKOWEJ**

Dr Jan Olszewski

PRZEDSTAWICIEL

POZOSTAŁYCH PRACOWNIKÓW AKADEMII

Mgr Ryszard Pietraszkiewicz

KANCLERZ

Mgr Bogdan Poniedziałek

DYREKTOR BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ

Mgr Aniela Piotrowicz

OSOBY Z GŁOSEM DORADCZYM

Mgr Barbara Łakomiak (*Kwestor*)
Prof. dr hab. Jerzy Orłowski
(*Przedstawiciel Związku Zawodowego Pracowników AM*)
Mgr Adam Maciałowicz
(*Przedstawiciel NSZZ „Solidarność” Akademia Medyczna*)

INAUGURACJA ROKU AKADEMICKIEGO 2005/2006

Uroczysta Inauguracja Roku Akademickiego 2005/2006 odbędzie się **5 października 2005 r. o godz. 11.00**
w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, ul. Wieniawskiego 1.

Program uroczystości:

- Hymn Państwowy
- Otwarcie uroczystości i powitanie gości
- Przemówienie inauguracyjne Rektora, prof. dr hab. Grzegorza H. Bręborowicza
- Uroczysta Immatrykulacja
- Przemówienie przedstawiciela młodzieży
- Wręczenie odznaczeń państwowych, medali i nagród
- Wręczenie dyplomów doktora habilitowanego
- Wykład pt.: „Stare” i „nowe” wirusy: między doświadczeniem a niepewnością – prof. dr hab. Jacek Juszczak
- Gaudeamus

CZYM ŻYWI SIĘ KSENOFOBIA

13 września, na skrzynki internetowe władz rektorskich i dziekańskich poznańskiej Akademii Medycznej, a także organizacji studenckich oraz mediów – zarówno lokalnych jak i ogólnokrajowych – trafił list podpisany przez „studentów Akademii Medycznej w Poznaniu”.

W swoim wystąpieniu zarzucono władzom poznańskiej Uczelni nierówne traktowanie studentów polskich i obcokrajowców. Koronnym argumentem miało być wyrzucanie polskich studentów z domów akademickich – bez ich wiedzy i zgody – celem przygotowania miejsc dla studentów z zagranicy.

Poniżej zamieszczamy *in extenso* list studentów Akademii Medycznej w Poznaniu (zachowano pisownię oryginalną) oraz *Oświadczenie* Rektora Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, prof. dr. hab. Grzegorza H. Bręborowicza.

KSENOFOBIA NA AKADEMII MEDYCZNEJ

Zwracamy się do Państwa z prośbą o interwencję - my czyli studenci Akademii Medycznej w Poznaniu. Bardzo dobrze zdajecie sobie Państwo sprawę z tego, że wystąpienie studentów przeciwko władzom w sposób oficjalny i bezpośredni wiąże się z daleko idącymi konsekwencjami... - stąd email, internet, brak nazwisk, zamiast tradycyjnego listu z podpisem, czy zamiast bezpośredniego kontaktu. Sprawa dotyczy tematu bardzo drażliwego na naszej uczelni - studentów obcojęzycznych. Nie jest tajemnicą, że nasza uczelnia otworzyła wydział dla studentów anglojęzycznych. Obecnie ilość studentów znacznie wzrosła, bo została poszerzona o studentów z Tajwanu (ok 100) i krajów skandynawskich. I bezsprzecznie nasza uczelnia szczyli się tym faktem ze wszech stron. Wszakże jest "pierwszą" uczelnią w kraju.

Ale skoro dla uczelni to taka chluba to dlaczego studenci polscy patrzą na ten fakt z taką nienawiścią, ubolewaniem czy rezygnacją? Dlaczego pojawiają się w coraz większym stopniu niechęci rasowe, brak tolerancji dla obcokrajowców, czy nawet przejawy przemocy?

Odpowiedzi na to pytanie nie da się umieścić w jednym mailu - jest to długotrwały proces, który niestety nasila się, a winę - czego wszyscy jesteśmy świadomi - ponoszą władze uczelni. Wśród studentów chodzą wręcz legendy o dyskryminacji Polaków przez Władze, a faworyzowanie obcokrajowców. To, że studenci ci mają o niebo lepsze warunki naukowe na naszej Uczelni, to generalnie norma. Lepsze, klimatyzowane sale, pierwszeństwo w rezerwacji sal, pomoce naukowe bez porównania z polskimi studentami, oddzielne sale nauki (np. w domu studenckim Aspirynka sala nr 12 oczywiście za zgodą Rektora) do których nie mają wstępu zwykli szaracy, dowolny wstęp na sale sportowe (podczas gdy Polak może z nich skorzystać po opłaceniu fakultetu (o ile się na niego załapie), to tylko namiastka całej sytuacji.

No tak - ale student obcojęzyczny ma do tego prawo - w końcu płaci, więc ma prawo wymagać, a jak wiemy dziś światem rządzi pieniądź. Sytuacja która ostatnio przepełniła czarę goryczy, a którą chcielibyśmy opisać jest wyrzucenie studentów z naszych domów studenckich na rzecz studentów obcojęzycznych.

W miesiącach kwiecień - czerwiec - jak co roku - odbywa się proces przyznawania miejsc w akademikach studenckich. Studenci

składają podania, oświadczenia majątkowe, i na tej podstawie otrzymują miejsce w Domach Studenckich. I tak było w tym roku.

Po przyznaniu miejsc studenci udają się do akademika i rezerwują pokoje - albo te w których mieszkają już od kilku lat, albo nowe miejsca. I na tym sprawa się kończy. Student otrzymał zakwaterowanie. Między czasie, Władze uczelni postanawiają przyjąć kolejną grupę studentów zagranicznych - a ponieważ za tym idą duże pieniądze - przyjmują ich jak najwięcej. I nagle pojawia się problem - przyjęliśmy 100 nowych studentów obcojęzycznych, zagwarantowaliśmy im miejsca w akademikach, ale co się okazuje - miejsc już nie ma. Na dodatek studenci obcojęzyczni (w tym roku Tajwan) nie życzą sobie mieszkania tak jak Polacy - po dwie osoby w pokojach - tak więc co robią ? - idą do Rektora z żądaniem przydzielenia im miejsc pojedynczych w danym akademiku (w tym roku Eskulap). Oczywiście nasze Władze nie pozostają głuche na żądania swojego 'klienta', postępując w myśl kupieckiej zasady "klient nasz pan" i takie miejsca im ofiarują. I co się dzieje? „Dwa najlepsze piętra w akademiku przeznaczyć dla obcokrajowców, pokoje przerobić na jednoosobowe, Polaków upchać na gorszych piętrach, a całą pozostałą grupę dla której nie znajdują się miejsca - wyrzucić do akademików innych uczelni o standardzie nieporównywalnie niższym do obecnych (gdzie generanie mało kto chce mieszkać)". I wiercie nam Państwo człowiek ciągle tak traktowany, zaczyna się czuć, jak, co najmniej gorszego gatunku mimo że wydaje się, że prócz pieniędzy, w niczym nie ustępujemy studentom obcojęzycznym.

Oczywiście strategia Władz jest przemyślana - studenci zamieszkujący obecnie w wakacje akademik zostali częściowo poinformowani (oczywiście ustnie), że w przeciągu kilku dni mają opuścić swoje pokoje, które wraz z przyjaciółmi czasem zajmowali od kilku lat. A że wiadomo - studentów w wakacje jest niewiele, nie są w stanie wyrazić oni swojego protestu. Prosimy sobie jednak wyobrazić sytuację pozostałych studentów - nikt, nie raczył ich poinformować o zaistniałych "przetasowaniach". Ludzie Ci przebywając na wakacjach wrócą w październiku i zostaną oddelegowani z przysłowiowym kwitkiem. Nikogo nie obchodzi, że staną przed faktem szukania, czasem bardzo drogiej kwatery w momencie kiedy większość z nich, jest już zajęta. I tylko garstka z tych studentów, podobnie jak my,

do wie się od swoich przyjaciół obecnie mieszkających w akademiku o tym, co się tam wyczynia. I nikt nie raczy odpowiedzieć na nasze pytania: Rektor jest dla studentów (polskich) nie dostępny, prorektor do spraw studenckich nie ma zamiaru się tłumaczyć, zresztą urząd sprawuje od dwóch tygodni - i tyle. Dodamy, że Polacy nie płacą wcale mało - 300PLN za DS ESKULAP nie jest żadną "okazją". Oczywiście, jak zapewniono nas w dziekanacie do spraw studenckich, odpowiednie organizacje studenckie zostały o tym fakcie poinformowane - drobiazg, że żadna z nich nie pracuje w wakacje, żadna też nie potwierdziła nam otrzymania stosownego powiadomienia. No chyba, że o sprawie wie najważniejszy głos studentów, czyli Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego „sponsorzona” przez Władze Uczelni, która zawsze "...śpiewa ustami władz za dodatkowe fundusze na działalność studencką..." (taki jest powszechny obraz RUSS'U u studentów z którym organizacja ta stara się walczyć od kilku lat - bezskutecznie).

Sprawa wywołuje ogólną wściekłość i oburzenie nie tylko samych poszkodowanych, czyli studentów, ale także administrację domów studenckich i ich pozostałych pracowników. Oni jedni są najbliższą całej sytuacji i odczuwają to tak samo, jak my - niestety, jak każdy, boją dzisiaj o swoją pracę i nie wyrażą publicznie swojej opinii - poza tym są tylko wykonawcami poleceń idących z "góry" - a jednak wystarczy wtopić się w brzo studencką, by się dowiedzieć o tym co myślą.

Opisana sytuacja nie miała miejsca pierwszy raz. W zeszłym roku analogicznie postąpiono po przyjęciu studentów skandynawskich. Tyle że wtedy udało się poupychać Polaków po innych piętach lub "poprzecznać" w obrębie akademików Akademii.

I jak tutaj pałać miłością do studentów obcojęzycznych. Gdzie tkwi przyczyna narastającej fali rasizmu i ksenofobii? Czy czując się spychanymi ciągle na drugi plan, gdzieś na marginesy przyzwoitości mamy być dumni z naszej Akademii - z tego że kończymy najlepszą uczelnię w kraju? Uczelnię, która nie widzi swojej misji w kształceniu Polaków, tworzeniu przyszłej inteligencji, umacniania narodu i jego poczucia wartości, a dostrzega tylko pieniądź i fascynację zagranicą? To dla studentów obcojęzycznych wybudowano nowe akademiki (Medyk i ASPIRYNKE), wyposażono je w pokoje jednoosobowe i wszelkie udogodnienia - a tylko fakt dziwny, że nie wiedzieć czemu, Medyk nie spodobał się Amerykanom, jest w tej chwili w części zamieszkiwany przez Polaków. To nam zabraniano gry w piłkę na boisku, aerobicy

na sali, podczas gdy obcojęzyczni mogli korzystać z tego do woli. Dlaczego mamy ustępować ze swoich pokoi i przenosić się do gorszych, bądź w inne miejsca Poznania, które wcale nie muszą nam odpowiadać. Dlaczego nikt nas nie pyta czy stać nas na wynajmowanie prywatnych kwater?

Dlaczego student, który przyjeżdża do Polski korzystać z dobrodziejstw naszej nauki, naszych naukowców i naszego dorobku intelektualnego, nie jest tak traktowany? .. tacy jesteście gościnni?

Może władze uczelni udostępnią im swoje gabinety - przecież "gość w dom Bóg w dom". Czy jeśli zdecydujemy się na studia za granicą czekają nas też takie dobrodziejstwa? Wątpliwe - kilku z nas było na wymianach z cyklu "Sokrates" itp. i jedynym luksusem dla Polaków był obskurny akademik w zapadłej dzielnicy i pokój, który trzeba było dzielić z karaluchami (wymiany do Francji i Anglii).

Jak mamy iść z podniesionymi czołami ku nowej Europie, bez kompleksów i z poczuciem własnej wartości?

Ciekawą politykę prowadzi nasza Oświata. Pytanie tylko do czego to wszystko doprowadzi - ale tu każdy potrafi sobie sam odpowiedzieć.

Studenci Akademii Medycznej w Poznaniu

PS Przepraszamy za błędy i styl, ale list tworzyło wielu studentów z różnych regionów polski drogą elektroniczną i w ogromnym pośpiechu. Z ostatniej chwili dowiedzieliśmy się, że kolejna tura studentów skandynawskich zajmie miejsca w eskulapie (plany wysoce zaangażowane) Liczymy na Państwa pomoc, chociaż niewielką interwencję, tak, by nasze Władze nie czuły się zupełnie bezkarne. W to że odwołają swoje decyzje nie bardzo wierzymy....

E-mail ten został wysłany do redakcji większości polskich gazet, programów telewizyjnych typu „Interwencja” oraz rozgłośni radiowych. Niech świat o nas usłyszy!!!

**ODPOWIED JM REKTORA AKADEMII MEDYCZNEJ IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU,
PROF. DR. HAB. GRZEGORZA H. BRĘBOROWICZA**

Poznań, 16 września 2005 r.

OŚWIADCZENIE

15 września br. ukazały się doniesienia prasowe dotyczące rzekomego faworyzowania przez władze Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu studentów zagranicznych. Publikacje te, oparte na doniesieniach rozesłanych do redakcji czasopism przez anonimowych autorów, zawierają nieprawdziwe dane

i szkodzą wizerunkowi Uczelni. Świadczą także o braku znajomości realiów funkcjonowania szkół wyższych w Polsce. W trosce o przedstawianie w środkach masowego przekazu rzeczywistości zgodnej z prawdą, przesyłam poniższe oświadczenie.

Akademia Medyczna w Poznaniu ma blisko 15-letnie doświadczenie w nauczaniu studentów obcokrajowców w języku angielskim. Z roku na rok wzrasta liczba kandydatów z wielu krajów, ubiegających się o prawo studiowania w naszej Akademii. W tym roku na I rok studiów w tym trybie przyjęliśmy blisko 200 osób. Zgodnie z zawartymi umowami zobowiązani jesteśmy do zapewnienia tym kandydatom zakwaterowania w jednoosobowych pokojach. Bez zobowiązań prawnych, ale z czysto ludzkich względów, władze Uczelni postanowiły przychylić się do prośby studentów I roku przybyłych z Tajwanu, aby zakwaterować ich w jednym domu, co powinno ułatwić im trudną adaptację do rozpoczęcia studiów w innym kulturowo kraju. W związku z tym rozważano, w razie konieczności, przesunięcie części studentów polskich do innych domów studenckich, w tym także do domów innych uczelni. Ostateczne ustalenie liczby potrzebnych miejsc jest trudne, gdyż z części przyznanych miejsc studenci rezygnują. W tym miejscu pragnę przypomnieć, że w minionym roku akademickim 2004/2005 około 80 miejsc w naszych domach studenckich pozostało wolnych, co było efektem regulacji prawnych zabraniających polskim uczelniom dopłacania do kosztów eksploatacji tych domów. Studenci muszą obecnie pokrywać pełne koszty zamieszkania, co powoduje, że konkurencyjne stają się oferty mieszkań wynajmowanych prywatnie.

Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego, po zapoznaniu się z możliwością dokonania zmiany miejsc zakwaterowania niektórych studentów, przedstawiła wstępną propozycję takiego rozwiązania tego problemu, która w efekcie dotknęłaby tylko niewielką liczbę osób.

Powstał plan, który pozwala wywiązać się ze zobowiązań wobec studentów obcojęzycznych, zmieniając miejsce zamieszkania tylko 12 studentów polskich I roku (wybór 12 spośród 31, którym przyznano miejsca, został dokonany metodą jawnego losowania w obecności przedstawicieli studentów) oraz 15 studentów anglojęzycznych z wyższych lat.

Pragnę podkreślić, że po pierwsze nikt nie zostanie pozbawiony przyznanego mu prawa do mieszkania w domu studenckim, a po drugie, że wymienione obie grupy studentów pozostaną w domach naszej Uczelni.

Informacja podana przez autorów listu: „kolejna tura studentów skandynawskich zajmie miejsca w Eskulapie (plany wysoce zaangażowane)” jest nieprawdziwa, gdyż dla tych studentów już w lipcu zarezerwowaliśmy pokoje poza Uczelnią.

Dla pełnego obrazu funkcjonowania Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu pragnę dodać, że środki z budżetu państwa pokrywają w zasadzie tylko płace pracowników Uczelni oraz koszty niewielkich prac remontowych. Wiele inwestycji służących całej naszej społeczności pokrywanych jest z przychodów uzyskiwanych – między innymi – od studentów zagranicznych i odpłatnych studentów polskich. Dla przykładu, dwa nowe domy studenckie MEDYK i ASPIRYNKA zostały w całości zbudowane z tych środków. Większość remontów sal dydaktycznych i zakupów nowoczesnych środków audiowizualnych jest możliwych dzięki tym przychodom. Przekazany w tym roku Wydziałowi Farmaceutycznemu budynek przy ul. Świącickiego, w którym na razie uczy się znikoma liczba studentów anglojęzycznych, zmodernizowano także

ze środków własnych Uczelni. Rozpoczynająca się właśnie budowa nowoczesnego Centrum Bibliotecznego-Kongresowego w pierwszym etapie kosztować będzie 6,3 mln złotych, z czego 4,8 mln pochodzi z funduszy strukturalnych UE, a 1,5 mln ze środków własnych Uczelni. Nie byłoby możliwe otrzymanie dotacji UE, gdyby Uczelnia nie dysponowała 25% „wolnych” środków finansowych, a te pochodzą m.in. z nauczania w języku angielskim.

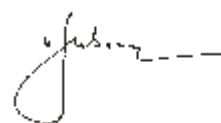
Być może nie interesuje to autorów listu, jak i autorów artykułów prasowych, ale dzięki działaniom władz Akademii Medycznej w Poznaniu zachowuje płynność finansową i nie występują zagrożenia jej funkcjonowania wynikające z braku środków materialnych, co nie jest regułą w innych polskich uczelniach wyższych, także medycznych.

Nie ma w Uczelni „sal dydaktycznych tylko dla studentów obcojęzycznych”, ze wszystkich sal korzystają wszyscy studenci. Można sprawdzić, że wiele zajęć w nowoczesnym *Collegium Stomatologicum* odbywają polscy studenci wszystkich kierunków, w tym także Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz studenci zaoczeni.

Władze Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego, podejmując przed ponad 15 laty decyzję o kształceniu w języku angielskim, pragnęły także stymulować kadrę naukową do prowadzenia zajęć na jak najwyższym poziomie. Nauczyciel akademicki, który musi przygotować obcokrajowców do trudnych egzaminów nostryfikacyjnych jest także znacznie lepiej wyszkolony do prowadzenia zajęć w języku polskim. Co roku odbywa się wspólne ze studentami posiedzenie wszystkich rad wydziałów, na którym przedstawiane są między innymi wyniki ankiet oceniających proces dydaktyczny w każdej jednostce. Każdy student naszej Uczelni, który tylko zechce zgłosić swoje krytyczne uwagi może to zrobić anonimowo na Uczelni, bez konieczności wysyłania niepodpisanych listów do mediów, a władze Uczelni chcą i mają obowiązek współdziałać z demokratycznie wybranymi przedstawicielami studentów, nie mając przecież żadnego wpływu na skład tej reprezentacji.

Na zakończenie pragnę wyrazić ubolewanie, że autorom listu powiodło się wywołanie w poznańskich mediach serii publikacji które mogą powodować niechęć do obcokrajowców studiujących w naszym mieście. Jesteśmy tym zażenowani i obawiamy się, że wielu osobom da to podstawę do szerszej, historycznej refleksji dotyczącej naszego społeczeństwa.

Prof. dr hab. Grzegorz H. Bręborowicz

**Rektor Akademii Medycznej
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu**

SPRAWOZDANIE Z OBRAD SENATU

Na posiedzeniu w dniu 25 maja 2005 r.

Senat:

określił zasady i tryb oraz zakres egzaminów wstępnych na studia w roku akademickim 2006/2007

ustalił terminy dokonywania zmian w statutach szpitali klinicznych (dwa razy w roku, tj. w maju i listopadzie)

uchwalił nowe brzmienie ust. 2. w § 45 Regulaminu Studiów o następującej treści:

„2. warunkiem uzyskania dyplomu ukończenia studiów oraz tytułu magistra farmacji, analityki medycznej, kosmetologii, pielęgniarstwa, położnictwa, zdrowia publicznego, fizjoterapii oraz biotechnologii jest zaliczenie wszystkich zajęć kontrolowanych, praktyk, praktyki zawodowej, złożenie wszystkich egzaminów przewidywanych w planie studiów, a także wykonanie pracy magisterskiej i złożenie egzaminu magisterskiego z wynikiem pozytywnym”.

wyraził zgodę na:

- zmianę treści Załącznika nr 1 i 2 do Statutu SPSK nr 5 im. Karola Jonschera Akademii Medycznej w Poznaniu – Struktura organizacyjna Szpitala
- przekształcenie Katedry Radiobiologii i Biologii Komórki w Katedrę i Zakład Radiobiologii i Biologii Komórki

pozytywnie zaopiniował wnioski o przyznanie Nagrody im. Władysława Biegańskiego:

- dr. med. Andrzejowi Łakomemu – I stopnia
- prof. dr hab. Małgorzacie Bruskiej – II stopnia

wyraził zgodę na:

- wystąpienie Rektora do Ministra Zdrowia o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego:
 - prof. dr. hab. Andrzeja Szulca
 - prof. dr. hab. Andrzeja Szkaradkiewicza

- powołanie mgr. Janusza Przybylskiego na kierownika Studium Wychowania Fizycznego i Sportu
- powołanie prof. dr. hab. Wojciecha Cichego na ordynatora-kierownika Kliniki Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych I Katedry Pediatrii
- powołanie dr. hab. Mariusza Puszczewicza na ordynatora-kierownika Kliniki Reumatologiczno-Rehabilitacyjnej i Chorób Wewnętrznych
- powołanie prof. dr. hab. Stanisława Nowaka na ordynatora-kierownika Kliniki Neurochirurgii i Neurotraumatologii
- powołanie prof. dr. hab. Andrzeja Jankowskiego na ordynatora-kierownika Kliniki Chirurgii, Traumatologii i Urologii Dziecięcej
- powołanie prof. dr. hab. Danuty Pupek-Musialik na ordynatora-kierownika Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego.

- powołanie prof. dr. hab. Andrzeja Szulca na ordynatora-kierownika Kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej
- powołanie prof. AM dr. hab. Michała Gacy na kierownika Podyplomowego Studium Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- powołanie prof. dr. hab. Bogdana Miśkowiaka na kierownika Podyplomowego Studium Optometrii
- powołanie prof. AM dr. hab. Krzysztofa Drewsa na ordynatora-kierownika Kliniki Perinatologii i Chorób Kobięcych Katedry Perinatologii i Ginekologii
- powołanie prof. dr. hab. Zbigniewa Kwiasa na ordynatora-kierownika Kliniki Urologii Katedry i Kliniki Urologii
- powołanie prof. dr. hab. Andrzeja Bręborowicza na kierownika Katedry i Zakładu Patofizjologii
- powołanie prof. dr. hab. Grzegorza H. Bręborowicza na kierownika Katedry Perinatologii i Ginekologii
- powołanie prof. dr. hab. Jaromira Budzianowskiego na kierownika Katedry i Zakładu Botaniki Farmaceutycznej i Biotechnologii Roślin
- powołanie prof. AM dr. hab. Juliusza Przysławskiego na kierownika Katedry i Zakładu Bromatologii
- powołanie prof. AM dr. hab. Jadwigi Jodynis-Liebert na kierownika Katedry i Zakładu Toksykologii
- powołanie prof. dr. hab. Stanisława Sobiaka na kierownika Katedry i Zakładu Technologii Chemicznej Środków Leczniczych
- powołanie prof. dr. hab. Wandy Stryły na ordynatora-kierownika Kliniki Rehabilitacji Katedry i Kliniki Rehabilitacji
- powołanie prof. dr. hab. Wandy Stryły na kierownika Katedry i Kliniki Rehabilitacji
- przedłużenie bezpłatnego urlopu dr Monice Ignacak
- przyjęcie na studia doktoranckie w roku akademickim 2005/2006 dwóch Białorusinów pochodzenia polskiego.

Na posiedzeniu w dniu 29 czerwca 2005 r.

Senat:

zatwierdził:

- sprawozdanie finansowe Akademii za 2004 rok
- sprawozdanie finansowe Zarządu Inwestycji za rok 2004
- sprawozdanie z Apteki Akademickiej i przekazał zysk z jej działalności na fundusz zasadniczy Uczelni
- sprawozdania finansowe szpitali klinicznych i Centrum Klinik Stomatologicznych
- uchwalił plan rzeczowo-finansowy Uczelni na rok 2005
- ustalił obowiązujący w roku akademickim 2005/2006 wymiar pensum dydaktycznego
- ustalił limit przyjęć na licencjackie studia zaoczne na kierunku kosmetologia
- upoważnił Rektora do:
 - wydania opinii w sprawie programu restrukturyzacyjnego Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 2, w związku z ubieganiem się przez Szpital o pożyczkę z budżetu Państwa

- wydawania opinii w sprawie projektów programów restrukturyzacyjnych Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, dla których Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu pełni funkcję organu założycielskiego, w związku z ubieganiem się przez szpitale o pożyczkę z budżetu państwa
- wydawania opinii w sprawie wniosków o dotację z budżetu państwa dla Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, dla których Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu pełni funkcję organu założycielskiego
- wydawania opinii w sprawie projektu programu restrukturyzacyjnego Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, w związku z ubieganiem się przez Szpitale o umorzenie zobowiązań publicznoprawnych

wyraził zgodę na:

- wyłączenie Zakładu Mikologii Lekarskiej z Katedry i Kliniki Dermatologii Wydziału Lekarskiego II i włączenie go w strukturę Wydziału Nauk o Zdrowiu
- utworzenie na Wydziale Nauk o Zdrowiu Zakładu Profilaktyki Chorób Układu Krążenia
- przekształcenie Pracowni Filozofii Medycyny i Bioetyki Katedry Nauk Społecznych w Zakład Filozofii Medycyny i Bioetyki
- wystąpienie Rektora do Ministra Zdrowia o mianowanie prof. dr. hab. Michała Drewsa na stanowisko profesora zwyczajnego
- pozytywnie zaopiniował wnioski dziekana Wydziału Lekarskiego I o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego:
 - dr. hab. Włodzimierza Lieberta
 - dr. hab. Waldemara Walkowiaka

pozytywnie zaopiniował wniosek dziekana Wydziału Farmaceutycznego o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego dr. hab. Marii Chrzanowskiej

wyraził zgodę na powołanie:

- prof. dr. hab. Wojciecha Cichego na kierownika I Katedry Pediatrii
- dr. hab. Jarosława Kocięckiego na ordynatora-kierownika Kliniki Okulistycznej
- dr. hab. Jarosława Kocięckiego na kierownika Katedry Okulistyki i Kliniki Okulistycznej
- prof. dr. hab. Stanisława Nowaka na kierownika Katedry i Kliniki Neurochirurgii i Neurotraumatologii

- prof. dr. hab. Danuty Pupek-Musiałik na kierownika Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego
- dr. hab. Mariusza Puszczewicza na kierownika Katedry i Kliniki Reumatologiczno-Rehabilitacyjnej i Chorób Wewnętrznych
- prof. dr. hab. Andrzeja Szulca na kierownika Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej
- prof. dr. hab. Witolda Szyftera na ordynatora-kierownika Kliniki Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej
- prof. dr. hab. Witolda Szyftera na kierownika Katedry Otolaryngologii
- prof. dr. hab. Stanisława Czekalskiego na ordynatora-kierownika Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych
- prof. dr. hab. Stanisława Czekalskiego na kierownika Katedry i Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych
- prof. dr. hab. Zbigniewa Kwiasa na kierownika Katedry i Kliniki Urologii
- prof. dr. hab. Krzysztofa Linke na ordynatora-kierownika Kliniki Gastroenterologii, Żywienia Człowieka i Chorób Wewnętrznych
- prof. dr. hab. Krzysztofa Linke na kierownika Katedry i Kliniki Gastroenterologii, Żywienia Człowieka i Chorób Wewnętrznych
- prof. dr. hab. Jerzego Sowińskiego na ordynatora-kierownika Kliniki Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych
- prof. dr. hab. Jerzego Sowińskiego na kierownika Katedry i Kliniki Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych
- dr. hab. Gerarda Nowaka na kierownika Katedry i Zakładu Surowców Lecznicych i Kosmetycznych
- prof. AM dr. hab. Lucjusza Zaprutko na kierownika Katedry i Zakładu Chemii Organicznej
- prof. AM dr. hab. Włodzimierza Samborskiego na ordynatora-kierownika Kliniki Fizjoterapii, Reumatologii i Rehabilitacji
- dr. hab. Andrzeja Nowakowskiego na ordynatora-kierownika Kliniki Chirurgii Kręgosłupa, Ortopedii i Rehabilitacji
- dr. hab. Krystyny Jaracz na kierownika Katedry Pielęgniarstwa

pozytywnie zaopiniował wnioski o odznaczenia państwowe rozpatrzył odwołania od negatywnych opinii wydziałowych komisji ds. oceny nauczycieli akademickich

wyraził zgodę na przedłużenie bezpłatnego urlopu:

- dr. Malwinie Czarny-Ratajczak
- dr. Andrzejowi Wierzbickiemu.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 15 lipca 2005 r. zmarł

prof. dr hab. Jerzy ALKIEWICZ

Kierownik III Katedry Pediatrii i Kierownik Kliniki Pneumonologii,
Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej III Katedry Pediatrii
Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 23 lipca 2005 r. zmarł

prof. dr hab. Alfons CHODERA

emerytowany profesor zwyczajny, wieloletni Kierownik Katedry i Zakładu Farmakologii
Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 1 września 2005 r. zmarł

prof. dr hab. Henryk BRODA

emerytowany profesor zwyczajny, wieloletni Kierownik Katedry i Zakładu Technologii Postaci Leku
Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

NOWI DOKTORZY HABILITOWANI Stopień naukowy doktora habilitowanego w miesiącach czerwiec-wrzesień 2005 r. otrzymali:

WYDZIAŁ LEKARSKI I

1. Dr med. Radosław KA MIERSKI w zakresie medycyny-neurologii, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Zależności pomiędzy występowaniem czynników ryzyka miażdżycy a parametrami biometrycznymi tętnic szyjnych ocenionych metodą ultrasonografii.*
2. Dr med. Andrzej KĘDZIA w zakresie medycyny-pediatrii, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Diagnostyka przyczyn zaburzeń wzrastania oraz możliwości leczenia dzieci i młodzieży z niedoborem wzrostu z regionu wielkopolskiego.*
3. Dr med. Jarosław KOCIEŃCKI w zakresie medycyny-okulistyki, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Ocena skuteczności termoterapii przezrzenicznej laserem diodowym czerniaka złośliwego naczyńówki na podstawie obrazu klinicznego, ultrasonograficznego i histopatologicznego.*
4. Dr med. Błażej MĘCZEKALSKI w zakresie medycyny-ginekologii i położnictwa, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Badania nad ekspresją genów specyficznych dla oocyty myszy i szczura /H100 i Zp4/ oraz poszukiwanie ich homologów w genomie człowieka.*
5. Dr n. med. Iwona IGNYŚ w zakresie medycyny-pediatrii, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Ocena wybranych czynników etiopatogenetycznych i prognostycznych u dzieci z przewlekłym zapaleniem błony śluzowej żołądka.*
6. Dr n. med. Krzysztof SZYMANOWSKI w zakresie medycyny-ginekologii i położnictwa, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Ocena ekspresji wybranych integryn, metaloproteinaz, cytokin oraz nasilenia apoptozy w błonie śluzowej jamy macicy u kobiet z endometriozą małego stopnia.*

WYDZIAŁ LEKARSKI II

1. Dr med. Marcin GABRIEL w zakresie chirurgii, na podstawie pracy habilitacyjnej pt.: *Doświadczalne i kliniczne badania nad procesami towarzyszącymi implantacji przeszczepów naczyńiowych w środowisku jałowym i zakażonym.*

NOWI DOKTORZY

Stopień naukowy doktora w miesiącach czerwiec-wrzesień 2005 r. otrzymali:

WYDZIAŁ LEKARSKI I

1. Lek. med. Tatsuya OSAWA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Analysis of CD95/Fas dependent and independent apoptosis of peripheral blood T lymphocytes isolated from patients with advanced melanoma.*
2. Lek. med. Anna DĄBROWSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Znaczenie kliniczne artrografii MR w diagnostyce zmian pourazowych stawu ramiennego.*
3. Mgr rehab. Wojciech MANIKOWSKI na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Powrót funkcji ręki po jej wielotkankowych uszkodzeniach.*
4. Lek. stom. Ewa JASKOWSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Wpływ rodzaju światła stosowanego w lampach do polimeryzacji materiałów wypełniających na wykładniki stanu oksydacyjnego w ślinie.*
5. Lek. med. Krzysztof BIEDA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Przydatność prognostyczna pomiaru ciśnienia śródbrzusznego i parametrów perfuzji jelit u chorych poddanych zabiegowi rekonstrukcji brzusznej odcinka aorty z powodu pękniętego tętniaka.*
6. Lek. med. Tadeusz PAWELEK na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Morfologiczna ocena wczesnych i późnych zmian w płucach młodych, dorosłych szczurów po podaniu jednej dawki preparatu Survanta.*
7. Lek. med. Monika SZULIŃSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Ocena insulinooporności, metodą euglikemicznej klamry metabolicznej oraz wybranych parametrów lipidowych u otyłych chorych z lub bez nadciśnienia tętniczego.*

8. Mgr psych. Lidia HUBER na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Styl życia mężczyzn zajmujących stanowiska kierownicze.*
9. Lek. med. Aleksandra LISOWSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Ocena przydatności oznaczania lipazy w surowicy i stolcu w niewydolności zewnątrzwydzielniczej trzustki.*
10. Lek. med. Elżbieta PAWLACZYK-WRÓBLEWSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Ocena zaburzeń wzrastania a aktywność procesu zapalnego u dzieci z młodzieńczym idiopatycznym zapaleniem stawów.*
11. Lek. med. Marcin CZAJKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Wpływ zieleni indocyjaninowej (ICG) na siatkówkę i nabłonek barwnikowy w zwierzęcym modelu otworu plamki (siatkówki).*
12. Lek. med. Małgorzata KAROLCZAK-KULESZA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Znaczenie badania ultrasonograficznego oczodołów w ocenie chorych z oftalmopatią tarczycową.*
13. Lek. med. Dorota MIETKIEWSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Możliwości zastosowania implantu ślimakowego u osób niesłyszących z innymi mnogimi uszkodzeniami.*
14. Lek. med. Grzegorz BARTKOWIAK na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Czynność śródbłonka, odruch z baroreceptorów i stopień zwężenia światła tętnic wieńcowych u chorych z zaburzeniami gospodarki węglowodanowej.*
15. Lek. med. Anna Łojko-DANKOWSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Ocena wybranych parametrów hemostazy u chorych na raka piersi.*
16. Lek. med. Barbara TAMOWICZ na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Wpływ żywienia dojelitowego na rozwój zapalenia płuc u chorych wentylowanych mechanicznie.*
17. Lek. med. Maciej IDZIOR na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Odpowiedź mięśnia na wybrane metody farmakologicznego i chirurgicznego leczenia spastyczności u chorych z mózgowym porażeniem dziecięcym.*
18. Lek. med. Tomasz GRAJA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Jakość życia kobiet leczonych z powodu raka gruczołu piersiowego.*

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY

1. Mgr farm. Magdalena OGRODOWCZYK na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Badania porównawcze foto, termo i radiostabilności niektórych pochodnych dihydropirydyny w fazie stałej.*
2. Mgr inż. Joanna SULIBURSKA na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Żywnościowe i zdrowotne czynniki ryzyka rozwoju pierwotnego nadciśnienia tętniczego u osób dorosłych.*
3. Mgr farm. Joanna CIS na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Badania fitochemiczne i biologiczne wybranych gatunków z rodzaju *Leuzea DC* i *Rhaponticum Adans.**
4. Mgr inż. Iwona WEIDLICH na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Projektowanie i synteza nitroimidazolowych pochodnych iperytu azotowego.*
5. Mgr farm. Piotr NOWICKI na podstawie pracy doktorskiej pt.: *Zastosowanie QSAR w badaniu estrów pochodnych kwasu N-fenylokarbaminowego do wyznaczenia modeli przewidujących anestezję powierzchniową oraz nasiękwą.*

WYRÓŻNIENIE DLA STOMATOLOGII

Kierunek lekarsko-dentystyczny Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, jako jeden z trzech poznańskich, obok chemii na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza oraz informatyki na Politechnice Poznańskiej, uzyskał ocenę wyróżniającą Państwowej Komisji Akredytacyjnej.

POZNAŃ RAZEM W KRAKOWIE

17th Annual EAIE Conference

W dniach 14-17 września br. odbyła się w Krakowie 17. doroczna konferencja *European Association for International Education*. W tym niezwykle ważnym wydarzeniu uczestniczyła nasza Uczelnia jako część Networku Poznańskich Uczelni Wyższych – połączeni w celu ugruntowania obrazu Poznania jako silnego ośrodka edukacyjnego. Serdecznie zapraszamy do zapoznania się z relacją pokonferencyjną na łamach kolejnego numeru „Faktów AM”.

Radek Sidoruk, Dział Promocji

KONFERENCJA

Zarząd Sekcji Stomatologii Dziecięcej Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego i Urząd Miasta Poznania zapraszają na Konferencję Naukowo-Szkoleniową pt. *Aktualne problemy w stomatologii wieku rozwojowego*, organizowaną w ramach XII Zjazdu Sekcji w dniach 2-3 grudnia 2005 roku w Sali Białej Urzędu Miasta Poznania (Pl. Kolegiacki 17) oraz w *Collegium Stomatologicum* (ul. Bukowska 70).

Dodatkowych informacji udziela organizator:
Klinika Stomatologii Dziecięcej Katedry Stomatologii Dziecięcej
Akademia Medyczna im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu
ul. Bukowska 70, 60-812 Poznań, tel.: (61) 8547053.

OLECH SZCZEPSKI

(1914-1980)

Wspomnienie w 25-tą rocznicę śmierci twórcy poznańskiej szkoły pediatrii, w cytatach Jego wypowiedzi i rozważań etyczno-deontologicznych.

Uczenie własnym przykładem jest na przykładzie medycyny nie do zastąpienia
Olech Szczepski, 1977

Profesor Olech Szczepski

W wizjonerskim stwierdzeniu sprzed 30 lat: „nie dotąd nie wskazuje na to, aby rola lekarza ogólnego stawała się mniej ważna” kryje się idea dzisiejszej medycyny rodzinnej.

W Jego żartobliwym powiedzeniu: „specjaliście wąskiej dziedziny medycyny należałoby odebrać prawo leczenia”, leżało głębokie przeświadczenie nie, że efektywność terapii w decydującym stopniu zależy od całościowej oceny młodego pacjenta, również jego psyche i środowiska wychowawczego.

Wielokrotnie przypominał, że właśnie pediatrii przypada rola integrująca różne specjalności medycyny wieku rozwojowego i fazy rozwojowe dziecka, łącznie z wiekiem młodzieńczym – dotychczasową „ziemią niczyją” – z typowymi psycho-społecznymi uwarunkowaniami patologii i psycho-somatycznymi odrębnościami tego okresu życia (1).

Wyróżniał tzw. efebologię, tworząc pierwszy w Polsce Zakład Medycyny Wiek Młodzieńczego (1978).

Systematycznie uczył jak ważne są pierwsze wizyty lekarza u noworodka w domu, kształtowanie więzi emocjonalnej w pełnej i zdrowej rodzinie, wskazywał na cienie opieki żłobka, społeczne wartości wychowania przedszkolnego, czy wreszcie niedostateczne zdrowotno-rozwojowe i dydaktyczno-wychowawcze oddziaływanie zunifikowanego, nastawionego na przeciętność systemu szkolnego na ucznia.

Był wrogiem polipragmazji, mawiał, że „uczy ona niewłaściwego poglądu, jakoby pudełko z pigułkami było rezerwuarem zapasów zdrowia, a z lekarza czyni niebezpiecznego eksperymentatora, igrającego ze zdrowiem ludzkim, rzucającego niekiedy swego podopiecznego w objęcia narkomanii” (2).

Rozważał moralny aspekt naukowych badań klinicznych oraz prawa lekarza do eksperymentu, uważał, że w medycynie „nie sposób jest oddzielać działalność naukowo-poznawczą od problematyki deontologiczno-moralnej” (3).

Za podstawowe cechy badacza uważał: „obiektywizm spostrzeżeń i bezkompromisową uczciwość w mówieniu wyłącznie niczym niezafalszowanej prawdy oraz pełną odpowiedzialność”, ale także „ciekawość i wytrwałość”.

Przestrzegał przed „wygórowaną ambicją i chęcią wyróżnienia się za wszelką cenę” (4).

Wskazywał, że „...każdy postęp w medycynie uwarunkowany jest z reguły koniecznością sprawdzenia go w eksperymencie...” jednak „naczelnym celem dla czego podejmujemy eksperyment, pozostaje postępowanie przynoszące korzyści choremu...”, dlatego „podstawowym obowiązkiem lekarza jest wykorzystanie wszystkich środków dla ratowania chorego..., a więc w ostateczności tych nie sprawdzonych jeszcze dostatecznie z punktu widzenia ścisłości naukowo-badawczej” (2).

Z pasją dokonywał przemyśleń natury etyczno-deontologicznej i filozoficznej, zgadzał się z Plutarchem, że „miarą ludzkiego życia nie jest jego długie trwanie, ale jego dobre przeżycie” (5).

Pod pojęciem humanizmu rozumiał „wszelkie postawy intelektualne i moralne, które wyrażają przeświadczenie o szczególnej doniosłości spraw człowieka oraz wiążą się z poszanowaniem ludzkiej godności i wolności” (6) – niejednokrotnie przekonywał się,

że w czasach, w których żył i pracował, te, tak przez niego cenione cechy, przestały być wartościami nadrzędnymi.

Stwierdzał m.in.: „Humanizmu w medycynie kwestionować nie można. Przejawia się... w naczelnym, pierwszoplanowym zadaniu, jakim jest ochrona jednych z najcenniejszych wartości, a mianowicie życia i zdrowia człowieka” (5). „...należy otoczyć najwyższą opieką życie ludzkie od chwili poczęcia i nigdy w czasie leczenia nie używać swej wiedzy medycznej przeciw prawom ludzkości” (5). Przypomnieć należy, że nie był to czas powszechnej akceptacji takich poglądów.

Wobec dehumanizacji medycyny spowodowanej jej polityzacją i upowszechnieniem świadczeń lekarskich, z odejściem od bliskich kontaktów z chorym uważał (3), że „rzeczą nauczyciela będzie wdrożyć zasady «dobrej roboty» lekarskiej, uwzględniając cały kompleks humanistycznych treści zawodu ...stać się one muszą częścią własnego systemu myślenia” (5).

Reprezentował opinię, że badacz nie powinien dać się „wciągnąć w jakieś wąskie akcje doraźne, czasami organizowane przez pion administracyjny, które nie mają u podłoża celów poznawczych” (4).

W ostatnich latach przedmiotem Jego zainteresowań i medyczno-filozoficznych rozważań był problem śmierci, umierania i postępowania ze śmiertelnie chorym, m.in. zwracał uwagę, że „...nie mamy na ogół możliwości zdobycia doświadczenia w przeżywaniu śmierci... Stanowisko wobec śmierci jest czymś bardzo osobistym, zawsze indywidualnym. ...izolowanie śmiertelnie chorych prowadzi do zerwania kontaktu między dotąd sobie bliskimi i stąd ci chorzy, zanim dotknie ich śmierć fizyczna, przeżywają już wcześniej swoją śmierć „socjalną” (5).

Rozważał, „czy lekarzowi wolno i czy powinien nieuleczalnie, względnie śmiertelnie, choremu wyjawić całą prawdę”.

Zarówno w swym postępowaniu, jak i we wszystkich rozważaniach bioetycznych, eksponował bezwzględne dobro chorego człowieka i wykluczał jakiegokolwiek postawy moralnego relatywizmu.

Profesor Olech Szczepski – nasz Mistrz – to nie tylko doskonały pediatra-klinicysta, obiektywny i wyważony w swych opiniach nauczyciel i wychowawca, ale przede wszystkim wielki humanista, który wartości życia ludzkiego cenił najwyżej.

Zwracał uwagę na samotność chorych w spotkaniu ze śmiercią, będącą często już „...nie aktem, a procesem rozstawania, trwającym i obejmującym w różnie długim okresie czasu szereg ludzi, przedmiotów, zdarzeń...”, gdzie „życie wtapia się w śmierć, świadomość w nieświadomość, a różnica między nimi jest trudna do określenia” (5).

Stwierdzał „...co raz wymyślniejsza technologia intensywnej opieki zamazała tylko linię dzielącą to życie od ...następnego – jeśli się w nie wierzy... Ile w tym jest ludzkiego, a ile nieludzkiego, dalekiego od wszelkiego uczucia i współczucia, nie odważę się wymierzyć...”

Podkreślał – chory domaga się od lekarza „...współczucia w nieszczęściu, jakim jest choroba, a tym bardziej śmiertelna”.

Kto wie zaś – zastanawiał się – „...czy wtedy nie potrzebniejsze i skuteczniejsze będzie ... pełne zrozumienia i współczucia chwylenie za rękę” (5).

**Wybrał i opatrzył komentarzem
Prof. dr hab. Marian Krawczyński**

OLECH SZCZEPSKI, profesor zwyczajny pediatrii, dr h.c. AM w Poznaniu (1975). Studia medyczne na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Poznańskiego (1933-1939). Żołnierz Kampanii Wrześniowej i Armii Andersa (Afryka, Włochy). Organizator (1958) i kierownik II Kliniki Chorób Dzieci (1958-1980). Dziekan Wydziału Lekarskiego (1960-1962), Rektor Akademii Medycznej (1962-1964). Budowniczy, organizator i pierwszy dyrektor Instytutu Pediatrii (1969-1980). Przewodniczący Oddziału Poznańskiego (1961-1967 i 1970-1979) i wiceprzewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego (1970-1976). Autor ok. 200 prac z zakresu nefrologii, kardiologii, endokrynologii, epidemiologii oraz pediatrii społecznej, bioetyki i deontologii lekarskiej. Redaktor i współautor podręcznika pediatrii. Członek Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej (1963-1972). Członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk. Organizator dwóch ogólnopolskich zjazdów pediatrycznych (1960, 1979). Wielki humanista. Twórca poznańskiej szkoły pediatrycznej. Promotor 37 doktoratów i patron 9 habilitacji.

Z kierowanej przez Niego macierzystej II Kliniki Chorób Dzieci wywodzą się obecne kliniki: Kardiologii i Nefrologii Dziecięcej, Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego, Chorób Zakaźnych i Neurologii Dziecięcej, Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych, reprezentujące kierunki naukowe zainicjowane przez Niego przed 30-40 laty.

różła:

1. Szczepski O.: *Stan zdrowia młodzieży w Polsce*, Przeg. Ped. 1980,10(4):335-342.
2. Szczepski O.: *Dylematy etyczne w aspekcie postępu we współczesnej medycynie*, Probl. Dyd. Med. i Wych., AM Poznań 1975,3:242-252.
3. Szczepski O.: *Nauczanie elementów pracy badawczej w medycynie ze szczególnym uwzględnieniem dyscyplin klinicznych*, Probl. Dyd. Med. i Wych., AM Poznań 1980,9:118-125.
4. Szczepski O.: *Problematyka moralna badań naukowych w medycynie*. Probl. Dyd. Med. i Wych., AM Poznań 1980,11:109-121.
5. Szczepski O.: *Humanistyczne kryteria i prakseologiczne aspekty wartości nauczyciela medycyny*, Probl. Dyd. Med. i Wych., AM Poznań 1977,6:57-70.
6. Szczepski O.: *Konfrontacja paramedycznych elementów programów nauczania medycyny z humanistycznymi wymogami zawodu lekarza*, Probl. Dyd. Med. i Wych., AM Poznań 1979,8,120-125.

POSTAWILIŚMY NA UCZCIWOŚĆ I PRZEJRZYŚTOŚĆ

O tegorocznej rekrutacji rozmawiamy z prof. Jackiem Wysockim, prorektorem ds. Integracji i Promocji Uczelni oraz Rzecznikiem Prasowym Akademii Medycznej w Poznaniu

Prof. AM dr hab. Jacek Wysocki

FAKTY AM: Atmosfera związana z tegoroczną rekrutacją była niezwykle gorąca. Przypomnijmy, że o przyjęcie na studia ubiegali się kandydaci z nową jak i starą maturą. I to właśnie osoby zdające starą maturę czują się pokrzywdzone. Czym różnił się proces rekrutacyjny tych dwóch grup?

Prof. AM dr hab. Jacek Wysocki: Kandydaci z nową maturą ubiegający się o przyjęcie na naszą Uczelnię składali przede wszystkim swoje świadectwa maturalne. Dla zilustrowania zasad obowiązujących podczas tegorocznej rekrutacji posłużmy się przykładem Wydziału Lekarskiego. W tym wypadku, pod uwagę braliśmy oceny maturalne z biologii i chemii na poziomie rozszerzonym. Dodatkowo, osoby z nową maturą rozwiązywały 20-pytaniowy test, którego zadaniem było sprawdzenie predyspozycji intelektualnych. Suma punktów z nowej matury i testu składała się na ostateczną punktację kandydata.

Z kolei osoby ze starą maturą zdawały test, który był bardzo podobny do testów, jakie w ubiegłych latach rozwiązywali ich poprzednicy. W tym roku pytania dotyczyły jednak jedynie zagadnień z chemii i biologii, a więc z tych przedmiotów, które braliśmy pod uwagę na nowej maturze. Kandydaci ze starą maturą rozwiązywali również ten sam test sprawdzający predyspozycje intelektualne.

Kiedy ogłoszono wyniki rekrutacji okazało się, że zdecydowana większość indeksów trafi w ręce osób zdających nową maturę.

■ Jest prawdą, że zarysowały się takie różnice w przyjęciu osób z nową i starą maturą. Przedstawia się to różnie na poszczególnych kierunkach. Dysproporcja ta jest najbardziej wyraźna na kierunkach farmaceutycznych, z kolei na wydziale lekarskim przewaga osób zakwalifikowanych do przyjęcia z nową maturą jest mniejsza. Problem, przed jakim stanęły władze Uczelni, polegał przede wszystkim na tym, że warunki rekrutacji musiały zostać przedstawione do 31 maja 2004 r. W tym czasie wiedza o nowej maturze była daleka od pełnej, a przecież nie sposób było przewidzieć wyników, jakie przyniesie ten egzamin.

Jeden z zarzutów, stawianych przez kandydatów zdających starą maturę, dotyczył tego, że przygotowany dla nich test był – ich zdaniem – nieporównywalnie trudniejszy niż nowa matura na poziomie rozszerzonym.

■ Stanęliśmy przed niezwykle trudnym zadaniem, jakim było przyjęcie kandydatów w sposób sprawiedliwy przy zastosowaniu dwóch różnych trybów rekrutacji.

Z jednej strony, trzeba pamiętać, że nowa matura wypadła znacznie lepiej niż się tego spodziewano, z drugiej zaś strony zdarzyła się rzecz, która była niezwykle trudna do przewidzenia.

Kiedy w roku 2004 prowadziliśmy rozmowy o warunkach rekrutacji, wydawało nam się, że nowa matura będzie trudną przeszkodą do pokonania. Zastanawialiśmy się zatem czy wymagać od kandydatów zdawania aż trzech przedmiotów na poziomie rozszerzonym. W końcu zdecydowaliśmy, że w trakcie procesu rekrutacyjnego pod uwagę będą brane tylko oceny z biologii i chemii na poziomie rozszerzonym. Zrezygnowaliśmy z fizyki, która wydawała nam się trzecia pod względem „ważności”. Patrząc z perspektywy dnia dzisiejszego, być może utrzymanie fizyki byłoby posunięciem korzystnym, ale wtedy – podkreślam – w pierwszej połowie 2004 r., mieliśmy głębokie przekonanie, że mogłoby to być wymaganie nadmierne.

Ten ruch, którego nie wykonały inne uczelnie medyczne w kraju, spowodował, że do naszej Akademii swoje podania złożyli kandydaci, którzy na nowej maturze uzyskali niezmiernie wysokie oceny z biologii i z chemii. W konsekwencji nastąpiło przesunięcie – i tak zaskakująco dobrych wyników z nowej matury – w obszar wyników bardzo dobrych.

Dodatkowo trzeba przypomnieć, że o ile w innych uczelniach medycznych w kraju o indeks na kierunku lekarskim ubiegało się średnio około 3-4 osób, to w Poznaniu kandydatów było około 10. Ten czynnik również odegrał znaczącą rolę.

W Poznaniu test dla kandydatów ze starą maturą przygotowała Centralna Komisja Egzaminów Medycznych w Łodzi. Wszystkie inne uczelnie medyczne w Polsce zwróciły się z prośbą o opracowanie takiego testu do Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie, która odpowiedzialna była za kształt nowej matury. Skąd taka decyzja władz poznańskiej Akademii Medycznej?

■ Faktycznie jako jedyni w kraju zwróciliśmy się do Centralnej Komisji Egzaminów Medycznych w Łodzi o przygotowanie testu podobnego do tych, jakie były w ostatnich latach. Na pierwszy rzut oka może się komuś wydawać, że ten ruch był nieprawidłowy. Ale proszę zwrócić uwagę, że wśród kandydatów ze starą maturą była stosunkowo niewielka grupa osób, które do tego egzaminu podeszły w tym roku. Mowa tutaj o absolwentach 5-cio letniego trybu nauczania. Większość stanowili kandydaci z lat poprzednich. Władze Uczelni zadały sobie zatem pytanie: Gdzie ci młodzi ludzie mieli się zetknąć z nową maturą? Jaką mogli mieć wiedzę i doświadczenia w tej materii? Przecież nikt ich nie przygotowywał zgodnie z wytycznymi, jakie stawiano przed nową maturą.

Dlatego stanowisko władz naszej Uczelni było takie, że lepiej będzie zaproponować kandydatom ze starą maturą test podobny do tych z lat ubiegłych. Test, do którego są materiały i do którego – jak uważaliśmy – osobie zdającej starą maturę będzie się przygotować łatwiej, niż do testu opracowanego na podstawie wytycznych z nowej matury.

Dlaczego w takim razie nie skorzystano z funkcji parytetów, zapewniając osobne pule miejsc dla kandydatów z nową i starą maturą?

■ Uważaliśmy i wciąż uważamy, że skorzystanie z parytetu byłoby dość niebezpiecznym posunięciem. Jeżeli sięgnęlibyśmy po to rozwiązanie w tym roku, to kandydaci oczekiwali od nas, by parytet utrzymać również za dwa, trzy lata. Można się spodziewać, że z upływem lat będą do nas trafiać coraz słabsi kandydaci ze starą maturą – osoby, którym nie udało się dostać w latach ubiegłych. Teoretycznie zatem można sobie wyobrazić sytuację, w której osoby, które słabo zdały starą maturę, dostają się na studia tylko i wyłącznie dzięki systemowi parytetów. To mogłoby być krzywdzące dla kandydatów z nową maturą.

Od samego początku władze Uczelni zadecydowały zatem o rezygnacji z systemu parytetów, z uwagi na konsekwencje, jakie niesłoby takie działania.

Czy miały miejsce konsultacje pomiędzy poszczególnymi uczelniami medycznymi w kraju, co do sposobu przeprowadzenia rekrutacji?

■ Tak, takie rozmowy były prowadzone, ale nie miały one oczywiście charakteru wiążącego. W tej kwestii każda uczelnia wykorzystwała swoją autonomię. Nasza Akademia próbowała szukać form najlepszych. W sumie, jeżeli zaistniały dysproporcje w przyjęciu kandydatów z nową i starą maturą, to były one wynikiem, po pierwsze: bardzo dużego zainteresowania kandydatów naszą Uczelnią – kandydatów, dodajmy, z najwyższymi ocenami, a po drugie: stosunkowo trudnego testu dla osób zdających starą maturę.

Zwróćmy uwagę na jeszcze jedną kwestię. W jakiejś mierze całe to zawirowanie wokół tegorocznej rekrutacji, było owocem gwałtownego

wprowadzenia nowej matury. Ten rok był rokiem prób. W pewnym sensie wszystkie uczelnie eksperymentowały szukając najlepszego sposobu naboru do szkół wyższych, ustalając warunki rekrutacji z rocznym wyprzedzeniem.

Czy kandydaci ze starą maturą, którzy nie zostali przyjęci na studia i złożyli odwołania mogli liczyć na jakieś preferencje?

■ W zasadzie nie. W naszej Uczelni już od wielu lat nie ma bowiem miejsc rektorskich. Nie ma zatem pewnej dodatkowej furtki, przez którą można by się dostać na Uczelnię. Sięgnęliśmy po takie rozwiązanie po to, by kryterium punktowe było jedynym, jakie decyduje o przyjęciu kandydata na studia. To, mam nadzieję, pokazuje, że staraliśmy się przyjmować kandydatów w sposób uczciwy i przejrzysty, że nie istnieją żadne dodatkowe, niejasne kryteria podczas rekrutacji.

Czy patrząc z perspektywy dnia dzisiejszego można było zrobić coś lepszego?

■ Mając dzisiejszą wiedzę i doświadczenia można by dyskutować czy zlecenie przygotowania testu dla osób ze starą maturą Centrum w Łodzi było posunięciem najlepszym. Rok temu, ta decyzja wydawała się nam najbardziej sprawiedliwa. Niestety, czego żałuję, warunki naboru na rok akademicki 2006/2007 musieliśmy ustalić do końca maja tego roku. To oznacza, że nie mogliśmy skorzystać z wiedzy, jaką przyniosła tegoroczna rekrutacja. W tej sprawie cały czas toczą się konsultacje pomiędzy rektorami uczelni medycznych, prowadzone są również rozmowy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Jest jednak za wcześnie, by mówić o wynikach tych dyskusji.

Rozmawiał Tomasz Brańka

SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI „INFORUM 2005” Praga 23-26 maja 2005 r.

Po raz 11. odbyła się w Pradze konferencja INFORUM, zorganizowana pod auspicjami Ministerstwa Informatyki Republiki Czeskiej, w której – dzięki finansowemu wsparciu firm OVID i ABE Marketing – mogli uczestniczyć pracownicy Biblioteki Głównej.

Konferencję poprzedziły warsztaty poświęcone zagadnieniom korzystania z nowych źródeł informacji elektronicznej zorganizowane przez Bibliotekę Narodową w Pradze. Towarzyszyła jej bogata ekspozycja wydawców, prezentujących swoje najnowsze osiągnięcia w zakresie źródeł informacji oraz rozwiązań technologicznych.

Oficjalnego otwarcia imprezy dokonał Igor Čermák, prorektor ds. systemów informacyjnych Akademii Ekonomicznej, która gościła ponad 400 uczestników INFORUM z wielu krajów europejskich. Konferencja podzielona była na sesje tematyczne. W pierwszym dniu odbyły się trzy sesje poświęcone serwisom informacyjnym przyjaznym użytkownikowi, nowym technologiom i narzędziom w elektronicznych serwisach i źródłach informacji oraz wirtualnemu dostępowi do źródeł dziedzictwa kulturowego i naukowego. Następnego dnia równoległe odbywało się pięć sesji na temat serwisów *on-line* XXI wieku, informacji w biznesie, informacji elektronicznej w aspekcie wyzwań dla specjalistów z dziedziny informacji, korzystaniu przez biblioteki z funduszy europejskich oraz kontynuowane były wystąpienia poświęcone nowym technologiom i narzędziom w elektronicznych serwisach i źródłach informacji. Ostatniego dnia zaplanowane zostały trzy sesje poświęcone strategiom wyszukiwawczym, zagadnieniom informacji medycznej i jej użytkownikom oraz perspektywom rozwoju informacji naukowej.

Wraz ze zmianą funkcji i wyglądu bibliotek zmieni się też rola i zadania bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej. Mają oni być selekcyjnymi i strażnikami jakości oferowanych informacji

Podczas konferencji podkreślono konieczność takiej konstrukcji interfejsów, aby były one przyjazne dla użytkowników, którzy nie zawsze muszą być specjalistami. Szczególnym zainteresowaniem cieszyła się sesja poświęcona korzystaniu przez biblioteki ze środków unijnych. Wystąpienia dotyczyły jednak głównie bibliotek publicznych.

W sesji dotyczącej informacji medycznej swoją działalność zaprezentowała Narodowa Biblioteka Medyczna Republiki Czeskiej, która tworzy bazę źródeł medycznych (<http://www.nlk.cz/nlkcz/infodroj/infodroj.php>)

przy współpracy z portalami Helpnet i Medicina.cz oraz zespołem portalu Citmed prowadzonego przez II Wydział Lekarski Uniwersytetu Karola w Pradze. Mieliśmy okazję wysłuchać bardzo ciekawego referatu „Biblioteka medyczna przyszłości: bądźcie przygotowani na niewidzialne”, który zaprezentował Olivier Obst z Niemiec. Poddał on analizie wykorzystanie przez biblioteki kolekcji czasopism elektronicznych udostępnianych przez wydawców w ramach pakietów.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdził, że czasopisma najczęściej używane przez czytelników stanowią zaledwie 20-30% kolekcji, 60-70% to czasopisma rzadko używane, a z 10% czasopism nikt nie korzysta. Autor zachęcał biblioteki do samodzielnego tworzenia kolekcji, dostosowanych do swoich potrzeb. Na podstawie badań wykorzystania książek elektronicznych przez niemieckich studentów stwierdził, że chętniej i częściej sięgają oni po książki w ojczystym języku (70 razy w miesiącu), niż po prestiżowe wydawnictwa anglojęzyczne (1 raz w miesiącu).

Zaprezentowane zostało nowe narzędzie i związana z nim nowa usługa – wypożyczanie PDA (*Personal Digital Assistance*), polegająca na udostępnianiu książek w wersji elektronicznej wraz ze sprzętem komputerowym. Od 2003 roku usługę taką z powodzeniem wykonuje Biblioteka Medyczna w Münsterze. Do tej pory wypożyczono 8 „handhold computers” z całkowitą zawartością 21 źródeł.

Biblioteki przyszłości zostały określone jako instytucje mobilne i wszechobecne, wykorzystujące najnowsze zdobycze techniki do pozyskania poszukiwanej w danej chwili informacji. Wraz ze zmianą

funkcji i wyglądu bibliotek zmieni się też rola i zadania bibliotekarzy i pracowników informacji naukowej. Mają oni być selekционерami i strażnikami jakości oferowanych informacji, odpowiedzialnymi za dostosowanie jej poziomu i zakresu do potrzeb konkretnego użytkownika.

Aniela Piotrowicz, Barbara Rosińska
Biblioteka Główna

V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Postępy Neuroimmunologii Klinicznej” 17-18.06.2005 r. Będlewo k. Poznań

17-18 czerwca br. odbyła się V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa z cyklu „Postępy Neuroimmunologii Klinicznej” w Ośrodku Konferencyjnym Polskiej Akademii Nauk w Będlewie. Organizatorem Konferencji był Zakład Neuroimmunologii Klinicznej Katedry Neurologii AM w Poznaniu, przy współudziale Sekcji Stwardnienia Rozsianego Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, Zespołu Badawczo-Leczniczego Chorób Neuroimmunologicznych Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego PAN, Komisji Neurologii Dziecięcej i Komisji Neurochemii Komitetu Nauk Neurologicznych PAN oraz Biura Organizacji Konferencji i Zjazdów Fundacji AM.

Konferencja miała charakter ogólnopolski, będąc już tradycyjnym forum wymiany doświadczeń w zakresie neuroimmunologii klinicznej. Podczas Konferencji przedstawiono 21 wykładów w ramach 5 sesji naukowych.

Gości przywitał przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji, prof. dr hab. Jacek Losy. Wśród obecnych gości był przewodniczący Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, prof. dr hab. Zbigniew Stelmasiak. Prof. Losy podkreślił duże znaczenie i dynamikę, z jaką rozwija się współczesna neuroimmunologia. Uwypuklił rolę polskich badań w rozwoju światowej neuroimmunologii.

Wykład inauguracyjny wygłosił prof. Hans Link z Instytutu Karolinska w Sztokholmie, światowej sławy neurolog zajmujący się stwardnieniem rozsianym. Wykład poświęcony był aspektom patogenetycznym stwardnienia rozsianego i wykrytym różnicom w zakresie czynników immunologicznych w populacjach dwóch grup pacjentów: ze Sztokholmu w Szwecji oraz Sassari na Sardynii. Wykład spotkał się bardzo dużym zainteresowaniem i gorącym przyjęciem. W ramach pierwszej sesji naukowej wykłady wygłosili: prof. Jerzy Nowak (Genetyczne aspekty stwardnienia rozsianego), dr hab. Andrzej Głąbiński (Chemokiny w stwardnieniu rozsianym) oraz dr Halina Bartosik-Psujek (Biochemiczne markery uszkodzenia aksonalnego w stwardnieniu rozsianym).

Podczas kolejnej sesji dotyczącej aspektów klinicznych SM wykłady wygłosili: dr hab. Andrzej Potemkowski (Padaczka a stwardnienie rozsiane), dr Krystyna Mitosek-Szewczyk (Stwardnienie rozsiane a ciąża), dr Ewa Belniak (SM a inne choroby autoimmunologiczne)

oraz lek. med. Krystyna Siekierska (Rezonans magnetyczny w stwardnieniu rozsianym).

Ostatnia sesja w tym dniu poświęcona była zagadnieniom terapii SM. Wykłady zaprezentowali: prof. Krzysztof Selmaj (Odległe wyniki terapii interferonem beta w stwardnieniu rozsianym), prof. Jacek Losy (Zastosowanie octanu glatiramery <Copaxonu> w leczeniu stwardnienia rozsianego), dr Magdalena Lewańska (Dożylne immunoglobuliny w stwardnieniu rozsianym) oraz prof. Józef Opara (Co nowego w rehabilitacji chorych ze stwardnieniem rozsianym?).

Wieczorem uczestnicy Konferencji brali udział w wieczorze towarzyskim z bale w przepięknych salach zespołu pałacowego w Będlewie.

W kolejnym dniu, 18 czerwca, odbyły się dwie sesje naukowe. Podczas pierwszej, prof. Emeryk Szajewska przedstawiła problemy związane z diagnostyką immunologiczną miastonii i zespołów miastenicznych, a prof. Przemysław Nowacki omówił czynniki zapalno-immunologiczne w patogenezie udarów niedokrwiennych mózgu. Prof. dr hab. Urszula Fiszer zaprezentowała zagadnienia dotyczące przeciwciał związanych ze schorzeniami układu pozapiramidowego, a dr hab. Barbara Steinborn omówiła zaburzenia immunologiczne w padaczce.

W ostatniej, piątej, sesji Konferencji, prof. Marek Kaciński wygłosił wykład dotyczący zapaleń neurogennych w patogenezie samostnych bólów głowy u dzieci. Prof. Bożena Galas-Zgorzalewicz i dr hab. Małgorzata Zgorzalewicz przedstawiły zagadnienie badań epidemiologicznych, klinicznych i laboratoryjnych w zespole Guillain-Barre u dzieci, prof. Wanda Kocięcka omówiła aspekty kliniczne zakażenia wirusem cytomegalii, dr Irena Kurkowska w interesujący sposób zaprezentowała problematykę procesu zapalnego w neurodegeneracji i neuroregeneracji, a dr Grażyna Gromadzka – procesy immunologiczne w pato-

genezie paraneoplastycznych zespołów neurologicznych.

Podsumowania Konferencji dokonał prof. Jacek Losy. Podziękował za uczestnictwo (w Konferencji wzięło udział około 100 osób), żywą dyskusję po wygłoszonych wykładach oraz ich wysoką jakość.

Z okazji Konferencji zostały wydane materiały naukowe, w których zamieszczono streszczenia przedstawionych wykładów oraz krótkie życiorysy wykładców.

Przew. Komitetu Organizacyjnego
Prof. dr hab. Jacek Losy

Uczestnicy Konferencji „Postępy Neuroimmunologii Klinicznej”

DNI ORZECZNICTWA LEKARSKIEGO – POZNAŃ 2005

16–18 czerwca br. odbyło się w *Collegium Anatomicum* naszej Uczelni, pod Honorowym Patronatem JM Rektora Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, prof. dr. hab. Grzegorza H. Bręborowicza, IV Ogólnopolskie Sympozjum Naukowe „Dni Orzecznictwa Lekarskiego – Poznań 2005” pod hasłem „Dylematy i problemy orzecznictwa lekarskiego”. Przewodniczącą Komitetu Organizacyjnego była dr n. biol. Aneta Klimberg; pomagał Jej dr med. Czesław Żaba¹. Ten zaledwie dwuosobowy, ale zaprawiony w organizowaniu konferencji, Komitet Organizacyjny w sposób bardzo sprawny przygotował Sympozjum dla blisko 300 uczestników z całej Polski, głównie lekarzy orzeczników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, biegłych sądowych oraz lekarzy orzekających dla towarzystw ubezpieczeniowych (m.in. PZU, Warta, Allianz). Komitet Naukowy stanowili: prof. AM dr hab. Jerzy T. Marcinkowski, prof. dr hab. Zygmunt Przybylski i prof. URz dr hab. Anna Wilmowska-Pietruszyńska².

Słowa wstępne do uczestników wygłosili: Wojewoda Wielkopolski – Andrzej Nowakowski, Prezes Sądu Okręgowego w Poznaniu – Michał Laskowski, Prezes Wielkopolskiej Izby Lekarskiej – prof. Jerzy Sowiński oraz prorektor naszej Uczelni, prof. Andrzej Obrębski. W sesji plenarnej referaty wygłosili: prof. Józefina Hrynkiewicz (Uniwersytet Warszawski) – „Społeczny i statystyczny obraz niepełnosprawności w Polsce”, dr hab. Jarosław Berent (Uniwersytet Medyczny w Łodzi) – „Rola biegłych z zakresu medycyny sądowej w opiniowaniu dla potrzeb sądów i instytucji ubezpieczeniowych”, sędzia Sądu Najwyższego, Teresa Romer – „Rola biegłych lekarzy sądowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych”, sędzia Sądu Okręgowego w Poznaniu, Anna Czapracka – „Opinia biegłego lekarza w postępowaniu przed sądami ubezpieczeń społecznych”, prof. Anna Wilmowska-Pietruszyńska (Uniwersytet Rzeszowski) – „Rola orzecznictwa lekarskiego i rehabilitacji w ramach prewencji rentowej w ubezpieczeniu społecznym”. Kolejne sesje naukowe dotyczyły takich zagadnień, jak: orzecznictwo lekarskie dla potrzeb towarzystw ubezpieczeniowych, działalność okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej i okręgowych sądów lekarskich izb lekarskich, orzecznictwo lekarskie w sprawach rentowych ZUS i KRUS, opiniowanie biegłych lekarzy w postępowaniu cywilnym i karnym oraz *varia*. Streszczenia wszystkich referatów zostały opublikowane w nr. 84 „Problemów Higieny”. Pełne teksty wystąpień będą zamieszczane w „Archiwum Medycyny Sądowej i Kryminologii”.

Ponieważ Sympozjum spotkało się z dużym zainteresowaniem Komitet Naukowy zamierza zorganizować kolejne w przyszłym roku, najprawdopodobniej również w poznańskiej Uczelni.

¹ Organizatorami Sympozjum były: Zakład Higieny Katedry Medycyny Społecznej Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Polskie Towarzystwo Orzecznictwa Lekarskiego – Zarząd Główny w Warszawie i Oddział Wojewódzki w Tarnowie.

² Komitet Naukowy w tym samym składzie zorganizował w dniach 6-8 czerwiec 2004 r., pod Honorowym Patronatem JM Rektora Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, prof. dr. hab. Grzegorza H. Bręborowicza, III Ogólnopolską Konferencję Polskiego Towarzystwa Orzecznictwa Lekarskiego w Tarnowie (woj. małopolskie) pt. „Dylematy i problemy orzecznictwa lekarskiego u progu wejścia Polski do Unii Europejskiej”.

Komitet Organizacyjny i Komitet Naukowy Sympozjum (od lewej): prof. Zygmunt Przybylski, dr Aneta Klimberg, prof. URz Anna Wilmowska-Pietruszyńska, prof. Jerzy T. Marcinkowski

Prof. AM dr hab. Jerzy T. Marcinkowski

II Ogólnopolska Konferencja „Ciśnienie tętnicze dzieci i młodzieży” 20 czerwca 2005 r., Poznań

20 czerwca br. odbyła się II Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa pod tytułem „Ciśnienie tętnicze dzieci i młodzieży”. Organizatorami byli: Zakład Epidemiologii Katedry Medycyny Społecznej Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Zakład Biologii i Rozwoju Człowieka Instytutu Antropologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Polskie Towarzystwo Pediatryczne i Polskie Towarzystwo Nadciśnienia Tętniczego. Zainteresowanie Konferencją było bardzo duże, wzięli w niej udział pediatrzy, kardiolodzy, hipertensjologowie, antropolodzy oraz specjaliści z zakresu fizjologii wysiłku z całego kraju.

Słowo wstępne wygłosiła dr hab. med. Alicja Krzyżaniak, przybliżając uczestnikom wagę podjętej problematyki. Część referatów Konferencji rozpoczął wykład prof. dr hab. Marii Kaczmarek na temat oceny zmienności wysokości i masy ciała. Dr hab. Alicja Krzyżaniak zaprezentowała problematykę zmienności ciśnienia tętniczego u dzieci i młodzieży. W kolejnym referacie prof. dr hab. Joachim Cieślak w bardzo obrazowy i plastyczny sposób przedstawił wielopoziomowe teorie rozwoju cech i ich zastosowania do oceny rozwoju ciśnienia. Następne referaty, wygłoszone między innymi przez prof. dr hab. Aldonę Siwińską i dr. hab. Jacka Zachwieję oraz dr. hab. Piotra Fichnę, dotyczyły wpływu poszczególnych układów na kształtowanie się wartości ciśnienia.

Uczestnicy Konferencji „Ciśnienie tętnicze dzieci i młodzieży”

W części dyskusyjno-praktycznej Konferencji bardzo drobiazgowo przeanalizowano kwestie dotyczące sposobów dokonywania pomiarów ciśnienia w celach ich standaryzacji i normalizacji. Dyskutowano również o konieczności wdrożenia polskich norm ciśnienia dzieci i młodzieży, zamiast dotychczas stosowanych w praktyce norm amerykańskich. Dr Stefania Łuczak podkreśliła

konieczność stosowania odpowiednich szerokości mankietów do pomiarów ciśnienia w młodszych grupach wiekowych. Dr hab. Mieczysław Litwin (Warszawa) podsumował dyskusję stwierdzając, że należy kontynuować badania ciśnienia u dzieci w celu ustalenia ogólnokrajowych norm ciśnienia.

VII Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

24 czerwca br. w sali wykładowej Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej odbyło się VII Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Władze Uczelni reprezentowali: Prorektor ds. Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego, prof. dr hab. Andrzej Obrębowski oraz Dyrektor Administracyjny Uczelni, mgr Bogdan Poniedziałek. Zebranie prowadził dr Ryszard Czarnecki. Uczestnicy, po wysłuchaniu sprawozdań Zarządu (w części merytorycznej i finansowej) oraz Komisji Rewizyjnej, udzielili Zarządowi absolutorium.

Wybrano też nowe władze Stowarzyszenia.

NOWE WŁADZE SAAM

Przewodnicząca
Wiceprzewodniczący
Skarbnik
Sekretarz
Członkowie

Przew. Komisji Rewizyjnej
Przew. Sądu Koleżeńskiego

prof. dr hab. Zyta Płotkowiak
prof. dr hab. Wojciech Cichy
dr Maria Popielarz-Brzezińska
dr Anna Pachlewska
dr n. hum. Małgorzata Posłuszna
dr med. Włodzimierz Stolzmann
dr med. Ryszard Czarnecki
prof. dr hab. Zygmunt Przybyłski

Na zakończenie głos zabrała Przewodnicząca Zarządu prof. dr hab. Zyta Płotkowiak, która w imieniu nowych władz Stowarzyszenia i swoim własnym podziękowała zebranym za zaufanie, deklarując zamiar kontynuowania dotychczasowych kierunków działania, a także wspierania wszystkich pozytywnych dla Stowarzyszenia i Akademii inicjatyw. Warto zaznaczyć, że zebranie odbyło się przy wsparciu materialnym ze strony Wielkopolskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Poznaniu.

Mgr Michał Krupski

SPORT

RAPORT Z V OGÓLNOPOLSKIEGO TURNIEJU BADMINTONA OLIMPIAD SPECJALNYCH

22-24 kwietnia br. odbył się w Trzciance V Ogólnopolski Turniej Badmintona, w ramach organizowanych w Polsce Olimpiad Specjalnych. Marszałek Województwa Wielkopolskiego, Stefan Mikołajczak, objął nad nim patronat honorowy. Organizatorem zawodów był Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne – Polska-Wielkopolska-Poznań, jako współorganizatorzy natomiast przyłączyli się między innymi: Biuro Narodowe Stowarzyszenia Olimpiady Specjalne Polska, Akademia Medyczna w Poznaniu, Sekcja Olimpiad Specjalnych „Olimpijczyk”, Hospicjum Trzcianka, Szkoła Podstawowa nr 3, Gimnazjum nr 1 oraz Liceum Ogólnokształcące w Trzciance, Warsztaty Terapii Zajęciowej w Trzciance i Filia w Wieleniu, Muzeum Ziemi Nadnoteckiej im. W. Stachowiaka w Trzcińcu, a także Domy Kultury. W zawodach uczestniczyło 90 zawodników z Polski, Danii i Niemiec, 30 trenerów, 40 osób Komitetu Organizacyjnego, 45 wolontariuszy oraz 9 sędziów. Zawody rozegrane zostały w trzcianceckiej hali sportowo-widowiskowej.

Ekipa stomatologiczna przeprowadzająca badania w Trzciance

Ćwiczymy cały rok

Ruch Olimpiad Specjalnych rozwinął się w Polsce znacząco. Jego celem jest zapewnienie osobom z upośledzeniem umysłowym całorocznego cyklu treningów oraz zawodów sportowych w różnych dyscyplinach olimpijskich. Działania te zapewniają ciągły rozwój sprawności fizycznej osobom przewlekle chorym, dają możliwość demonstrowania odwagi, doświadczania radości i dzielenia się umiejętnościami i przyjaźnią z rodzinami i innymi zawodnikami.

Milion sportowców

Logo Olimpiad Specjalnych

Międzynarodowa organizacja sportowa dla osób z upośledzeniem umysłowym powstała ponad trzydzieści lat temu dzięki inicjatywie podjętej przez Eunice Kennedy Shriver. W 1988 roku została podpisana umowa z Międzynarodowym Komitetem Olimpijskim, dzięki której *Special Olympics Inc.* posiada oficjalne uznanie MKOl. Olimpiady Specjalne działają obecnie na terenie około 140 krajów w 24 dyscyplinach sportu, w tym 18 letnich i 6 zimowych. Igrzyska odbywają się co cztery lata, oddzielnie letnie i zimowe. W zawodach mogą brać udział osoby ze zdiagnozowanym upośledzeniem umysłowym, bez względu na jego stopień czy też współwystępujący inny rodzaj niepełnosprawności fizycznej lub umysłowej. Aktualnie Olimpiady Specjalne zrzeszają ponad milion sportowców z upośledzeniem umysłowym na całym świecie. Idea *Special Olympics* dotarła do Polski w połowie lat osiemdziesiątych i przyjęta została z wielkim entuzjazmem, zwłaszcza przez środowiska na co dzień pracujące z osobami upośledzonymi umysłowo. Oficjalny Program *Special Olympics Poland* został akredytowany w roku 1985, a w latach 1985-90 działał w strukturach TPD. Stowarzyszenie Sportowe dla Osób Upośledzonych Umysłowo zostało powołane we wrześniu 1990 roku uchwałą Głównego Komitetu Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki. Natomiast 30 listopada 1990 roku Stowarzyszenie Olimpiady Specjalne Polska zostało przyjęte w poczet członków Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Od 24 stycznia 1999 roku Stowarzyszenie nosi nazwę Olimpiady Specjalne Polska.

Dzięki tej inicjatywie ponad 10 tysięcy polskich zawodników z upośledzeniem umysłowym może przez cały rok trenować wybrane dyscypliny sportowe, przygotowując się do zawodów rozgrywanych na wielu szczeblach, od lokalnych do ogólnopolskich, jak również brać udział w imprezach sportowych ruchu *Special Olympics* poza granicami kraju.

Badminton + zdrowie

Ogólnopolskie Turnieje Badmintona Olimpiad Specjalnych rozgrywane są w cyklu dwuletnim. Jak dotychczas, zawodnicy rywalizowali ze sobą podczas: I Ogólnopolskiego Turnieju Badmintona Olimpiad Specjalnych – Koszalin w 1996 roku, VI Ogólnopolskich Letnich Igrzyskach Olimpiad Specjalnych – Warszawa w 1998 roku, II Ogólnopolskim Turnieju Badmintona Olimpiad Specjalnych – Słupsk w 1999 roku, III Ogólnopolskim Turnieju Badmintona Olimpiad Specjalnych – Pszczyna w 2001 roku, VII Ogólnopolskich Letnich Igrzyskach Olimpiad Specjalnych – Poznań w 2002 roku oraz IV Ogólnopolskim Turnieju Badmintona Olimpiad Specjalnych – Bielsko-Biała w 2003 roku.

Podczas V Ogólnopolskiego Turnieju Badmintona Olimpiad Specjalnych w Trzciance zawodnicy mieli okazję, oprócz treningów

Badanie stomatologiczne jednego z zawodników Olimpiady

oraz startu w zawodach, skorzystać z badania: stomatologicznego, ortopedycznego, słuchu, poziomu cholesterolu oraz cukru we krwi, ciśnienia tętniczego krwi, a także z pomiaru wagi ciała oraz wzrostu. Organizacją oraz przeprowadzeniem badań stomatologicznych zajęli się lekarze stomatologii: Ewa Gromadzińska-Zapłata, Karolina Gerreth i Bartosz Liweń z Katedry i Kliniki Stomatologii Dziecięcej Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu oraz dr Elżbieta Paszyńska z Katedry i Zakładu Biomateriałów i Stomatologii Doświadczalnej Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W badaniach uczestniczyli również studenci z Oddziału Stomatologii Wydziału Lekarskiego II AM w Poznaniu: Karolina Koralewska, Joanna Krokos, Anna Pernak i Piotr Gerreth. Koordynatorem przedsięwzięcia była prof. dr hab. Maria Borysewicz-Lewicka (Kierownik Katedry i Kliniki Stomatologii Dziecięcej), będąca również członkiem Komitetu Honorowego zawodów. Badaniem stomatologicznym objęci

zostali niemal wszyscy zawodnicy oraz dwóch trenerów, którzy zgłaszali się do gabinetów udostępnionych na okres badania przez lekarzy na co dzień praktykujących w Trzciance: lek. stom. J. Grzelak, lek. stom. G. Maciejewską-Cenker oraz lek. stom. A. Czapiewską-Kawczyńską. Dla każdego pacjenta przygotowywano pisemną informację o stanie jamy ustnej oraz ewentualnej konieczności podjęcia leczenia, a także wręczano drobny upominek w postaci płynu do płukania jamy ustnej, podarowanego przez firmę Farmica sp. z o. o.

Przedsięwzięcie zezwoliło na przybliżenie uczestnikom Olimpiady, a dzięki informacji pisemnej, także ich rodzicom i opiekunom, zasad dbania o higienę jamy ustnej oraz konieczności systematycznych wizyt kontrolnych i leczniczych w gabinecie stomatologicznym. Była to również wspaniała okazja dla lekarzy stomatologów oraz studentów biorących udział w badaniu do zapoznania się z potrzebami leczniczymi osób upośledzonych umysłowo, a także do zdobycia doświadczenia zawodowego.

lek. stom. Karolina Gerreth

Więcej o Olimpiadach Specjalnych:
<http://www.specialolympics.org>
<http://www.olimpiadyspecialne.pl>

VIII Poznański Festiwal Nauki i Sztuki

Tegoroczny, ósmy już, Poznański Festiwal Nauki i Sztuki potrwa trzy dni, od 12 do 15 października. Wśród przebogatej oferty wykładów i pokazów i tym razem nie zabrakło ciekawych tematów zaproponowanych przez poznańską Akademię Medyczną. W ramach udziału naszej Uczelni w Festiwalu zaprezentowanych zostanie 12 wykładów oraz pokaz akcji ratowników medycznych, który w zeszłym roku cieszył się ogromną popularnością.

Szczegółowe informacje o imprezie można znaleźć na oficjalnej stronie Festiwalu: <http://www.festiwal.trylion.com/> lub w Dziale Promocji naszej Uczelni tel.: 854-60-31, e-mail: rsidoruk@amp.edu.pl.

**UDZIAŁ AKADEMII MEDYCZNEJ
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU W VIII PFNiS**

1. **Czy stan zdrowia przywódców wielkich mocarstw miał wpływ na ustalenia Konferencji Jałtańskiej? – punkt widzenia neurologa**
 - Dr hab. med. Radosław Kaźmierski, Wydział Lekarski I, Katedra i Klinika Neurologii
 - 12 października 2005, godz. 11.40-12.10, Ośrodek Nauki PAN, sala 311, ul. Wieniawskiego 17/19, Poznań
2. **Czy naprawdę nie będziemy musieli nosić okularów?**
 - Dr hab. med. Jarosław Kocięcki, Wydział Lekarski I, Klinika Okulistyki Katedry Okulistyki
 - 13 października 2005, godz. 14.30-15.00, Ośrodek Nauki PAN, sala 312, ul. Wieniawskiego 17/19, Poznań
3. **„Nowe” drobnoustroje, nowe problemy zakażeń człowieka**
 - Prof. dr hab. med. Zygmunt Muszyński, Wydział Farmaceutyczny, Katedra i Zakład Bakteriologii
 - 12 października 2005, godz. 11.00-11.30, Ośrodek Nauki PAN, sala 311, ul. Wieniawskiego 17/19, Poznań
4. **Pokaz akcji ratowników medycznych – prezentacja prawidłowego zachowania po wypadku**
 - Ratownik medyczny Marek Dąbrowski, Wydział Nauk o Zdrowiu, Akademickie Stowarzyszenie Medycyny Ratunkowej
 - 13 i 14 października 2005, godz. 13.30, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań
5. **Naturalne „afrodyzjaki”**
 - Prof. AM dr hab. Irena Matławska, mgr Katarzyna Gierka, Wydział Farmaceutyczny
 - 13 października 2005, godz. 10.00-10.30, Ośrodek Nauki PAN, Sala Duża, ul. Wieniawskiego 17/19, Poznań
6. **Ciało w kulturze współczesnej – problemy i kontrowersje**
 - Prof. dr hab. Zbyszko Melosik, Wydział Nauk o Zdrowiu, Zakład Edukacji
 - 13 października 2005, godz. 13.00, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań
7. **Choroba maniako-depresyjna a twórczość artystyczna**
 - Prof. dr hab. med. Janusz Rybakowski, Wydział Lekarski II, Klinika Psychiatrii Dorosłych
 - 14 października 2005, godz. 19.00, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań
8. **Rak – mówić czy nie mówić**
 - Prof. dr hab. med. Jacek Wachowiak, Wydział Lekarski I, Klinika Onkologii, Hematologii i Transplantologii Pediatrycznej
 - 13 października 2005, godz. 16.00, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań
9. **Żywność człowieka a zdrowie – 3 częściowy wykład (3 x 30 min.):**
 - a. **Zasady żywienia dzieci i młodzieży – zalecenia ogólne**
 - Dr hab. farm. Grażyna Duda
 - b. **Żywnościowe aspekty rozwoju niektórych chorób cywilizacyjnych**
 - Prof. AM dr hab. Juliusz Przysławski
 - c. **Żywność w osteoporozie**
 - Dr hab. farm. Zbigniew Szajkowski

Wydział Farmaceutyczny, Katedra Bromatologii
13 października 2005, godz. 14.30, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań
9. **Osteoporoza – moda czy rzeczywiste zagrożenie?**
 - Prof. AM dr hab. Wanda Horst-Sikorska, Wydział Lekarski II, Zakład Medycyny Rodzinnej
 - 14 października 2005, godz. 15.00, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań
10. **O szkodliwości palenia tytoniu**
 - Prof. AM dr hab. Grzegorz Oszkiniś, Wydział Lekarski II, Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyń
 - 14 października 2005, godz. 13.30, Centrum Klinik Stomatologicznych, ul. Bukowska 70, Poznań

Wytyczne dla Autorów składających prace do druku w Wydawnictwie Naukowym Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

1. Prace przewidziane do składu komputerowego w Wydawnictwie należy składać na dyskietce w programie Word 6.0, Word 97 wraz z wydrukiem. Tekst na dyskietce powinien być zapisany bez adyustacji (wytluszczeń, podkreśleń, wcięć akapitowych itp.). W tekście należy zaznaczyć miejsce umieszczenia tabel i rycin. Ryciny na odwrocie powinny być podpisane i ponumerowane. Dopuszcza się prace w maszynopisie (bez zapisu na dyskietce), ale wówczas koszty przepisywania komputerowego pokrywa Autor.
2. Prace sformatowane, przeznaczone bezpośrednio do druku (z pominięciem składu komputerowego w Wydawnictwie Naukowym AM) należy składać na papierze formatu A4 w postaci jednostronnego wydruku komputerowego (z drukarki laserowej) w docelowym formacie (np. B5, A5, A4). Wybór formatu, adyustację techniczną tekstu i inne parametry należy uprzednio uzgodnić z redaktorami Wydawnictwa. Ta forma składania pracy przyspieszy termin wydania i umniejszy koszty wydawnicze.
3. Korekta autorska – czas na wykonanie korekty wynosi tyle dni, ile arkuszy autorskich zawiera praca (1 arkusz = 40 tys. znaków). Termin ten liczy się od daty odebrania wydruku z Wydawnictwa. W przypadku jego przekroczenia Wydawnictwo nie może zagwarantować uzgodnionego wcześniej terminu wydania publikacji. Autor jest zobowiązany podpisać korektę autorską.
4. Znaczne zmiany dokonywane przez Autora, polegające np. na wycofywaniu partii tekstu i zastępowaniu ich innym materiałem, opóźnią wydanie publikacji, a także zwiększą koszt jej wydania.
5. Terminy i warunki przyjęcia oraz realizacji zlecenia należy uzgodnić z Wydawnictwem Naukowym AM – tel./fax (0 61) 835-36-63.

Wytyczne skonsultowane i zaakceptowane przez Senacką Komisję ds. Wydawnictw w dn. 25 lutego 2005 r.

WYBRANE ZAGADNIENIA Z „SEKSUOLOGII GINEKOLOGICZNEJ”

Ginekologia jako nauka o kobiecie (gr. *Gyne* – kobieta) jest ściśle związana z nauką o płci – seksuologią. Zajmuje ona szczególne miejsce wśród wszystkich dyscyplin medycznych, które pozostają w kręgu zainteresowania seksuologii.

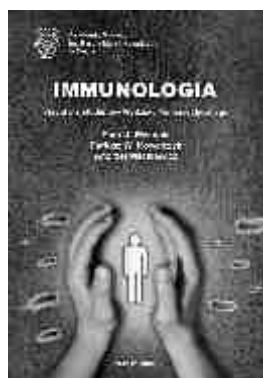
Ta szczególna pozycja uwarunkowana jest tym, że ginekologia, zajmująca się kobietą, bada szczegółowo procesy fizjologiczne, metaboliczno-morfologiczne w obrębie narządów płciowych, które stanowią wraz z układem neuroendokrynnym biologiczne podłoże seksualności kobiety.

Praca powstała w oparciu o piśmiennictwo dotyczące różnych aspektów zdrowia seksualnego kobiety, z uwzględnieniem wpływających na nie czynników biologicznych, emocjonalnych, intelektualnych i społecznych. Spośród czynników biologicznych, opisano tu mechanizmy neuroendokrynnego cyklu płciowego wywierające wpływ na seksualność kobiet.

Szczególne miejsce wśród poruszonych problemów, w aspekcie ginekologii wieku rozwojowego, psychologii i prawa, zajmuje zagadnienie molestowania seksualnego nieletnich pacjentek.

Ze wstępu autorki

**Grażyna Jarząbek, *Wybrane zagadnienia z „seksuologii ginekologicznej”,*
Wydawnictwo Naukowe Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2005.**

IMMUNOLOGIA

Skrypt „Immunologia” jest przeznaczony głównie dla studentów wydziału farmaceutycznego. Jednakże również inni zainteresowani znajdą w nim cenne, podstawowe informacje dotyczące budowy i funkcji układu immunologicznego człowieka. Duża ilość ilustracji ułatwia zrozumienie mechanizmów immunologicznych, jak również podstaw diagnostyki immunologicznej.

Skrypt można podzielić na 3 części. Pierwsza zawiera opis budowy i funkcji układu immunologicznego, druga – opisy preparatów farmaceutycznych modyfikujących funkcje układu odpornościowego, a trzecia – opisy metod diagnostycznych i technik przeprowadzania ćwiczeń w ramach zajęć z immunologii.

Piotr J. Wysocki, Dariusz W. Kowalczyk, Andrzej Mackiewicz, *Immunologia. Skrypt dla studentów Wydziału Farmaceutycznego, Wydawnictwo Naukowe Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 2005.*

SPIS TREŚCI

- A. Jędrzejewska, J. Durmała, M. Szota, I. Dyner-Jama, K. Czernicki, H. Jendrzek, H. Haratykova, M. Walusiak, M. Flak, J. Piotrowski, *Obraz kliniczny i metody usprawniania ruchowego w osteoporozie dziecięcej, pomenopauzalnej i starczej ze szczególnym uwzględnieniem ćwiczeń opartych o prawo Wolffa-Delpeche'a (Clinical view and methods of rehabilitation in juvenile, postmenopausal and senile osteoporosis with special consideration of exercises based on Wolff-Delpeche law)*
- P. Lisiński, J. Rissop-Gierszewska, *Skuteczność działania przeciwbólowego klasycznej metody leczenia bólów kręgosłupa i metody McKenziego w ocenie własnej pacjentów (Comparison of results anti-pain treatment by classic method of lumbar spine exercises and McKenzie system)*
- P. Lisiński, M. Juraszek, W. Samborski, *Uwagi do stosowania prądu stałego w leczeniu dolegliwości bólowych kręgosłupa lędźwiowego spowodowanych przeciążeniem (Ad notations to stable current therapy in overload low back pain's treatment)*
- A. Nowakowski, Ł. Kubaszewski, *Zagadnienia kompensacji kręgosłupa w skoliozach idiopatycznych (Compensation of the spine in idiopathic scoliosis)*
- J.M. Zajt-Kwiatkowska, *Biomechaniczna analiza ruchu w praktyce klinicznej – ocena wpływu endoprotezoplastyki na kinematykę chodu chorych ze zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów biodrowych (The biomechanical analysis of motion in the clinical practices – the influence total hip replacement on the gait's kinematics in patients with osteoarthritis)*
- P. Lisiński, W. Samborski, *Wpływ akupunktury i terapii ciepłem na zmianę charakterystyki doznań bólowych w przypadkach rwy barkowej w ocenie własnej pacjenta (An influence of acupuncture and warmth therapy on changes of characteristic pain radiating towards arms in subjective patients relations)*
- G. Bączyk, M. Klijewska, *Wpływ rehabilitacji na funkcjonowanie i jakość życia chorych z reumatoidalnym zapaleniem stawów (The impact of rehabilitation on the functional status and quality of life of patients with rheumatoid arthritis)*
- M. Atarowska, M. Sobieska, S. Oczachowska, I. Ponikowska, W. Samborski, *Oznaczenie białek ostrej fazy oraz profilu ich glikozylacji przy ocenie skuteczności krioterapii ogólnoustrojowej u chorych na reumatoidalne zapalenie stawów (Estimation of acute phase proteins and their glycosylations profiles in patients suffering from rheumatoid arthritis undergoing whole body cryotherapy)*
- D. Klich, W. Golusiński, B. Pawlaczyk, *Wpływ palenia tytoniu i spożywania alkoholu na występowanie nowotworów głowy i szyi (The influence of smoking and alcohol consumption on the head and neck cancer prevalence)*
- D. Klich, J.G. Wójtowicz, W. Golusiński, B. Pawlaczyk, *Nowotwory głowy i szyi a jakość życia chorych (Head and neck cancers patients' quality of life)*
- J. Knapik, B. Miśkowiak, *Badania przesiewowe procesu widzenia u studentów Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (Visual screening in the students of the University of Medical Sciences in Poznan)*
- J. Kozłowiecka, M. Barcińska, B. Miśkowiak, *Porównanie ostrości wzroku u osób ze skorygowaną wadą wzroku przy zastosowaniu tablic z różnymi optotypami (Comparison the visual acuity of person with corrected refraction error with used different optotypes)*
- M. Kotwicka, A. Klekociuk, U. Polak, J. Karasińska-Osmola, M. Jendraszak, *Wpływ światła laserowego na biologię fibroblastów linii komórkowej 3T3 (The influence of laser light on biology of fibroblast cell line 3T3)*
- J. Kozłowska, M. Curyło, *Skutki przygotowania kobiet do porodu i położu według zasad psychoprofilaktyki porodowej (The effects of women preparation to the delivery and confinement – according to the principles of delivery psycho prevention)*
- M. Sobkowski, M.D. Głowacka, *Zastosowanie modelu Servqual w procesie oceny jakości usług medycznych (Application of Servqual model in estimation of medical services quality)*
- J. Gałęcki, *Kierunki zmian umieralności proporcjonalnej w dwudziestolecie 1981-2000 w populacji miasta Poznania (Trends in proportional mortality in years 1981-2000 in the population of the city of Poznań)*
- W. Jurasz, A. Nowakowski, *Ewolucja roli fizjoterapeuty w leczeniu schorzeń narządu ruchu (An evolution of the place of physiotherapist in the treatment of musculoskeletal disorders)*
- W. Samborski, *Fizjoterapia w leczeniu osteoporozy (Physiotherapy in the treatment of osteoporosis)*
- Ł. Kubaszewski, A. Nowakowski, *Minimalnie inwazyjne techniki operacyjne we współczesnej chirurgii kręgosłupa (Minimal invasive techniques in contemporary spine surgery)*
- A. Nowakowski, Ł. Kubaszewski, *Dlaczego endoprotezoplastyka krążka międzykręgowego nie jest tak popularna jak alloplastyki innych stawów? (Why the total intervertebral disc arthroplasty does not face-up other arthroplasties popularity?)*
- J. Zajt-Kwiatkowska, E. Rajkowska-Labon, W. Skrobot, S. Bakuła, *Kinesio Taping metoda wspomagająca proces usprawniania fizjoterapeutycznego – wybrane aplikacje kliniczne (Kinesio taping as the auxiliary method in the physiotherapy process the clinical application)*
- A. Prusinowska, P. Turski, P. Małyk, *Metodyka usprawniania pacjentów reumatycznych po synovektomii stawu kolanowego (The methodology of postoperative rehabilitation after knee synovectomy in rheumatoid patients)*
- E. Kuncewicz, E. Gajewska, M. Atarowska, M. Sobieska, W. Samborski, *Postępowanie fizjoterapeutyczne w reumatoidalnym zapaleniu stawów (Physiotherapy in rheumatoid arthritis)*
- W. Stryła, M. Jałowska, *Usprawnianie chorych po złamaniach kości kończyny górnej leczonych stabilizacją zewnętrzną (Rehabilitation in the process of bone fracture of upper limb healing external fixators)*
- M.T. Szewczyk, J. Cwajda, K. Cierzniaowska, Z. Banaszkiwicz, A. Jawień, *Rola zabiegów fizjoterapeutycznych i pielęgnacyjnych w leczeniu owrzodzeń i obrzęków w przewlekłej niewydolności żylniej (Role of physiotherapeutic and nursing procedures in the treatment of ulcers and oedema caused by chronic venous insufficiency)*
- E. Gajewska, M. Sobieska, M. Atarowska, E. Kuncewicz, W. Samborski, *Postępowanie neurostymulacyjne u dzieci z zaburzeniami funkcji układu nerwowego (Neurostimulative rehabilitation in children with disturbances of nervous system function)*
- I. Demczyszak, K. Kołodziejczyk, *Zastosowanie fototerapii w łuszczycy – współczesne metody leczenia (Use of phototherapy in psoriasis – the contemporary treatment methods)*

- K. Cierzniańska, M.T. Szewczyk, A. Stodolska, J. Cwajda, Z. Banaszekiewicz, A. Jawień, *Proces rehabilitacji chorych ze stomią (Rehabilitation process of ostomy patients)*
- J. Kuczyńska, S. Kuczyński, *Rola preparatów chroniących przed promieniowaniem UV w profilaktyce bezpośrednich i odległych skutków ekspozycji na promieniowanie słoneczne (Sunscreens in preventing of immediate and distant effects of the ultraviolet radiation on a skin)*
- M.D. Głowacka, M. Sobkowski, R. Staszewski, *Pomiar i analiza poziomu jakości świadczeń zdrowotnych (Measurement and analysis of medical services quality)*
- E. Mojs, M.D. Głowacka, *Wypalenie zawodowe u polskich pielęgniarek (The burn-out syndrome in Polish nurses)*
- A. Grzybowski, *Alkoholizm – stale aktualny problem zdrowotny społeczeństwa polskiego. Aktywność samorządu w zakresie profilaktyki alkoholowej (Alcohol abuse as a continuing health problem of Polish society. The activity of local authorities in the area of alcoholism prevention)*
- N. Jakubik, E. Krzych-Fałta, *Profilaktyka i edukacja zdrowotna w alergii na roztocze kurzu domowego (Prevention and health education in house dust mite allergy)*
- M. Stachowiak-Andrysiak, A. Mikstacki, *Wpływ bólu przewlekłego na funkcjonowanie pacjentów i ich rodzin (Influence of chronic pain on functioning of patients and their families)*
- M. Binczycka-Anholcer, P. Skoczylas, *Zjawiska agresji i agresywności w rodzinie w środowisku wiejskim. Wpływ czynników środowiskowych i kulturowych (Aggression and the aggressiveness phenomena in the rural environment family. The cultural and environmental factors influence)*
- P. Skoczylas, M. Binczycka-Anholcer, *Agresja wśród dzieci i młodzieży szkolnej ze środowisk wiejskich (The rural environment – school children and teenagers' aggression)*
- M.D. Głowacka, T. Opala, M. Sobkowski, R. Staszewski, *Kształcenie na kierunku zdrowie publiczne – terażniejszość i przyszłość postulowana oraz kreowana (Education in public health – present and future which is needed and created)*
- M. Biercewicz, K. Kędziora-Kornatowska, R. Ślusarz, W. Beuth, *Czynności życia codziennego a występowanie depresji i upadków u osób w podeszłym wieku (Activities of daily living and the occurrence of depression and falls in elderly people).*
- Nowiny Lekarskie, 2005, 2 (R. 74), Wydawnictwo Naukowe Akademii Medycznej im Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, <http://www.nowinylekarskie.pl/>**

NOWINY LEKARSKIE (MEDICAL NEWS) NR 3/2005 (R. 74)

SPIS TREŚCI

R. Szulk, *Introduction (Wprowadzenie)*

W. Jurczyk, *40 years of the Department, Institute and Chair of Anaesthesiology in Poznan University of Medical Sciences (2.11.1962 – 2.11.2002) (40 lat Katedry I Kliniki oraz Instytutu Anestezjologii Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu (2.11.1962 – 2.11.2002))*

Prace oryginalne

B. Tamowicz, L. Wołowicka, T. Torlińska, A. Mikstacki, M. Grzymisławski, *Intermittent enteral feeding: the influence on intragastric acidity and the incidence on ventilator-associated pneumonia (VAP) (Odżywianie dojelitowe metodą przerywaną: wpływ na odczyn treści żołądkowej i częstość respiratorowego zapalenia płuc (VAP))*

B. Kwiecińska, M. Wujtewicz, M. Wujtewicz, J. Węgielniak, P. Dutka, P. Barancewicz, *Surgeons and anaesthesiologists, opinions and facts (Chirurdzy i anesteziolodzy, opinie i fakty)*

G. Piskunowicz, S. Molski, Z. Szkulmowski, G. Zarzycka-Linder, B. Kościółkowska, A. Grabowska-Gaweł, *Low dose dopamine is not a reno-protective agent in patients undergoing infrarenal aortic reconstruction surgery (Nerkowe dawki dopaminy jako nefroprotekcja u chorych poddawanych rekonstrukcji końcowego odcinka aorty)*

K. Stefańska-Wronka, L. Wołowicka, A. Mikstacki, *The influence of the nutrition method of septic patients on selected plasma lipids and lipoproteins (Wpływ sposobu żywienia na wybrane lipidy i lipoproteiny osocza u septycznych chorych)*

Z. Szkulmowski, D. Robert, *Changes of the respiratory system compliance between supine and lateral position (Zmiany w podatności układu oddechowego w pozycjach na wznak i na bok)*

I. Stachecki, P. Sobczyński, R. Szulc, *Operating theatre pollution with sevoflurane (Zanieczyszczenia sal operacyjnych sewofluranem)*

Kazuistyka

A. Dylczyk-Sommer, M. Wujtewicz, P. Siondalski, B. Treszer, K. Zygmuntowicz, *Acute mitral valve insufficiency following blunt chest trauma (Ostra niewydolność zastawki mitralnej po tępych urazie klatki piersiowej)*

Prace poglądowe

H. Billert, *Epidural anesthesia and analgesia in the perioperative setting and inflammatory reactions (Zewnątrzoponowe znieczulenie i analgezja w okresie okołoperacyjnym a reakcje zapalne)*

T.M. Karpiński, M. Kostrzewska-Poczekaj, A. Mikstacki, K. Szyfter, *Toxicity and other side effects of volatile anesthetics. A review (Toksyeczność i inne działania uboczne anestetyków wziewnych. Przegląd literatury).*

Nowiny Lekarskie, 2005, 3 (R. 74), Wydawnictwo Naukowe Akademii Medycznej im Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, <http://www.nowinylekarskie.pl/>

Prof. zw. dr hab. med. Janusz Maciejewski (1932-2005)

W ostatnich dniach stycznia 2005 r. odszedł od nas na zawsze kolega, znakomity pediatra i nefrolog, naukowiec i nauczyciel akademicki, wielki przyjaciel dzieci, profesor Akademii Medycznej w Poznaniu, Janusz Maciejewski.

Prof. dr hab. Janusz Maciejewski

Droga do kariery

Urodził się 6 sierpnia 1932 r. w Poznaniu, w rodzinie pracownika umysłowego, z matki Walerii i ojca Mieczysława. Podczas okupacji hitlerowskiej przebywał w Poznaniu, gdzie uczęszczał na tajne kursy nauczania. Równocześnie był zmuszony pracować jako goniec w jednej z firm niemieckich. Po wyzwoleniu uczęszczał do Szkoły Ogólnokształcącej stopnia Licealnego w Elblągu. W 1951 r. zdał maturę i uzyskał świadectwo dojrzałości i w tym roku został przyjęty na Wydział Lekarski Akademii Medycznej w Poznaniu. Dyplom lekarza medycyny uzyskał w 1957 r.

Już w czasie studiów interesował się nefrologią i pediatrią. Swoją pasję realizował działając w studenckim ruchu naukowym. Był przewodniczącym Koła Pediatrycznego przy Studenckim Towarzystwie Naukowym. Podczas studiów był także mężem zaufania grupy studenckiej.

Po ukończeniu studiów, w latach 1957-1964 pracował w Poradni Dziecięcej, 1964-1967 w Poradni Endokrynologicznej dla Dzieci, 1968-1979 w Poradni Nefrologicznej dla Dzieci. W 1957 r. Prof. Maciejewski został zatrudniony w Klinice Chorób Dzieci Akademii Medycznej w Poznaniu, początkowo w charakterze wolontariusza, od 1960 r. na etacie nauczyciela akademickiego, od 1975 r. na stanowisku docenta. W 1986 r. uzyskał tytuł i stanowisko profesora nadzwyczajnego, a w 1995 r. profesora zwyczajnego. W latach 1980-2000 był Kierownikiem II Kliniki Chorób Dzieci Instytutu Pediatrii AM w Poznaniu (obecnie Klinika Kardiologii i Nefrologii Dziecięcej i Katedry Pediatrii AM).

W 1961 r. uzyskał specjalizację I^o, w 1964 r. II° w zakresie pediatrii, w 1975 r. specjalizację II° w dziedzinie nefrologii. W 1966 r. uzyskał stopień naukowy doktora medycyny na podstawie pracy pt.: *Badania czynności nerek w otyłości u dzieci*, a w 1973 r. tytuł doktora habilitowanego na podstawie pracy: *Badania zdolności rozcieńczania i zakwaszania moczu u dzieci we wczesnej fazie przewlekłego odmiedniczkowego zapalenia nerek*.

Prof. Maciejewski aktywnie uczestniczył w życiu Instytutu Pediatrii i Uczelni. Był zastępcą Dyrektora Instytutu Pediatrii ds. dydaktyczno-naukowych (1979-1982), pełnił funkcję Prorektora ds. Lecznictwa i Kształcenia Podyplomowego (1981-1984), był członkiem Senatu Akademii Medycznej w Poznaniu (1987-1990), a także członkiem Senackich i Wydziałowych Komisji. W latach 1981-1984 był przewodniczącym, 1984-1993 członkiem Rady Klinikistów Uczelni. Pełniąc ww. funkcje przyczynił się m.in. do istotnego usprawnienia organizacji niektórych dziedzin działalności Państwowych Szpitali Klinicznych.

Pionier

Był jednym z inicjatorów opracowania nowoczesnego, zgodnego z obowiązującymi wymogami regulaminu szpitalnego. Z inicjatywy Prof. Maciejewskiego wprowadzono kilka istotnych w tym czasie zmian w dziedzinie współpracy Uczelni z Wydziałem Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, godzących interesy i wymogi miasta i województwa w zakresie lecznictwa podstawowego z zadaniami i potrzebami Uczelni w zakresie lecznictwa wysokospecjalistycznego, jak również szkolenia podyplomowego.

Pełnił także szereg innych funkcji, w tym Specjalisty Wojewódzkiego w Dziedzinie Pediatrii i Medycyny Szkolnej oraz Przewodniczącego Zespołu Specjalistów Wojewódzkich na terenie Województwa Piłskiego. Był Członkiem Regionalnej Rady Kardiologii i Kardiochirurgii. W 1994 r. został przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Pediatrii AM w Łodzi.

Prof. Maciejewski był pionierem nefrologii dziecięcej w Wielkopolsce. W latach sześćdziesiątych zorganizował pierwszą w Poznaniu Poradnię Nefrologiczną dla Dzieci. Był inicjatorem powstania Poradni Nefrologicznych dla Dzieci w Zielonej Górze, Pile, Koninie, Lesznie i Kaliszu. W 1977 r. współorganizował Pracownię Dializ. Powstanie drugiego w Polsce, po Warszawie, ośrodka dializ dla dzieci stworzyło możliwość leczenia zabiegowego w ostrej oraz przewlekłej niewydolności nerek u dzieci i młodzieży z Wielkopolski i Ziemi Lubuskiej. W 1990 r. był jednym z inicjatorów utworzenia w II Klinice Chorób Dzieci Pracowni Immunonefrologii. Na początku lat siedemdziesiątych zorganizował Zespół Nefrologiczno-Urologiczny Instytutu Pediatrii. Był jednym z inicjatorów powołania Uczelnianego Zespołu ds. Nefrologii. Spotkania tego Zespołu, obok dużej przydatności klinicznej, miały niewątpliwie znaczenie dydak-

tyczne, a ich efektem były wspólne opracowania naukowe. W 1971 r. zorganizował Sekcję Nefrologiczną Oddziału Poznańskiego PTP, obejmującą swą działalnością Wielkopolskę i Ziemię Lubuską. W 1978 r. był jednym z inicjatorów reaktywowania Ogólnopolskiej Sekcji Nefrologii Dziecięcej oraz organizacji corocznych Sympozjów Nefrologicznych. W latach 1984-1986 był Przewodniczącym Ogólnopolskiej Sekcji Nefrologii Dziecięcej. Pełnił funkcję członka Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Nefrologów Dziecięcych. W latach 1985-1987 był zastępcą przewodniczącego, a w latach 1987-1989 przewodniczącym Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego. Od 1985 r. był członkiem Komisji Nefrologicznej PAN.

Organizator

Wyrazem dużej aktywności naukowej Prof. Maciejewskiego było Jego członkostwo w wielu towarzystwach naukowych, krajowych i zagranicznych, w tym w Polskim Towarzystwie Pediatrycznym, Polskim Towarzystwie Nefrologów Dziecięcych, Polskim Towarzystwie Immunologicznym, Polskim Towarzystwie Transplantacyjnym, Polskim Towarzystwie Kardiologicznym, Komisji Nefrologicznej PAN, European Society for Pediatric Nephrology, European Dialysis and Transplant Association, European Renal Association, Deutsche Gesellschaft für die Nephrologie oraz Arbeitsgemeinschaft für die Nephrologie. Był członkiem Kolegiów Redakcyjnych i Komitetów Naukowych kilku czasopism, w tym „Biblioteka Pediatrii”, „Pediatria Praktyczna”, „Przegląd Pediatryczny” oraz „Nefrologia i Dializoterapia Polska”. Wielokrotnie odbywał szkolenia w europejskich ośrodkach nefrologii dziecięcej, czynnie uczestniczył w konferencjach i zjazdach. Był także organizatorem wielu zjazdów i konferencji naukowych, w tym: „II Zjazdu Polskiego Towarzystwa Nefrologii Dziecięcej”, Symposium dotyczące „Powikłań Zatorowo-Zakrzepowych w Nefrologii Dziecięcej”, „Wielkopolskich Dni Kardiologii Dziecięcej” oraz „Wielkopolskich Dni Nefrologii Dziecięcej”. W ramach działalności naukowej współpracował z Kliniką Nefrologiczną w Hannoverze, Utrechcie i Kilonii.

Naukowiec

Dorobek naukowy Prof. Maciejewskiego to ponad 400 publikacji oraz doniesień zjazdowych krajowych i zagranicznych. Większość z nich dotyczy problemów związanych z nefrologią dziecięcą, w tym

fizjopatologią nerek, gospodarką wodno-elektrolitową, kwasowo-zasadową i wapniowo-fosforanową w chorobach nerek oraz niektórych schorzeniach ogólnych, zakażeniami układu moczowego, zespołem nerczycowym, kłębuszkowymi zapaleniami nerek, ostrą i przewlekłą niewydolnością nerek, kamicią nerek i dróg moczowych, a także problemami immunologicznymi w chorobach nerek.

Oprócz wieloletniej działalności organizacyjnej oraz naukowej w dziedzinie nefrologii, przez ponad 20 lat Prof. Maciejewski kierował zespołem kardiologicznym Kliniki. W tym czasie powstało w Klinice wiele prac związanych z diagnostyką nieinwazyjną i oceną wyników leczenia operacyjnego wad serca, zaburzeniami rytmu serca oraz nadciśnieniem tętniczym. Z inicjatywy m.in. Prof. Maciejewskiego, w ramach Pracowni Kardiometrycznej SPSK nr 5 zostały utworzone Pracownia Echokardiograficzna i Pracownia Holterowska.

Nauczyciel

Prof. Maciejewski był cenionym nauczycielem akademickim, miał wykłady, seminaria i ćwiczenia z pediatrii i nefrologii ze studentami V roku Wydziału Lekarskiego. Aktywnie uczestniczył w szkoleniu podyplomowym pediatrów i nefrologów. Był kierownikiem specjalizacji z pediatrii 19 lekarzy, z nefrologii 2 lekarzy, promotorem 14 doktorantów, opiekunem 4 habilitacji. Dwóch lekarzy z Jego Kliniki uzyskało tytuł naukowy profesora.

W uznaniu za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał wiele odznaczeń, wyróżnień oraz nagród, w tym kilkakrotnie nagrodę Rektora za działalność naukową i dydaktyczną, w 1973 r. nagrodę zespołową Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej I° za osiągnięcia w zakresie nefrologii dziecięcej, w 1975 r. odznakę „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, w 1978 r. odznakę honorową „za zasługi w rozwoju województwa poznańskiego”, w 1979 r. odznakę honorową „za zasługi w rozwoju województwa zielonogórskiego”, w 1979 r. Złoty Krzyż Zasługi, w 1979 r. studenckie odznaczenie za wiedzę i aktywność społeczną „Sowa z wieńcem laurowym”, w 1984 r. „Medal za Zasługi dla Uczelni”, w 1990 r. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, 1999 r. nagrodę zespołową Ministra Zdrowia za „Szczególne osiągnięcia w dziedzinie ochrony zdrowia”, w 2000 r. Medal im. Profesora Wiesława Nasiłowskiego „Za wybitne zasługi w rozwoju leczenia oparzeń”.

Prof. Janusz Maciejewski zmarł 26 stycznia 2005 r. Przedstawione wspomnienie zawiera jedynie część dokonań i osiągnięć Jego bardzo aktywnego i pracowitego życia. Pozostanie w pamięci swych wychowanków, kolegów, współpracowników i pacjentów jako doskonały klinicysta, naukowiec, obiektywny i wyważony w swych opiniach nauczyciel i wychowawca, ale przede wszystkim jako lekarz pediatra, który wartości życia ludzkiego cenił najwyżej. Cześć Jego pamięci.

Prof. dr hab. n. med. Aldona Siwińska

**PROFESOR DR MED. ANTONI JURASZ
(1882-1961)**

Wspomnienia pisane w języku angielskim w latach 1950-1960

CZEŚĆ XII

Podróż powrotna wiodła wokół Afryki. Stanęliśmy w Lorenzo Marquez w portugalskiej Wschodniej Afryce, potem w Durbanie w Natalu. Jest to duże miasto o pięknych ogrodach i dzielnicach willowych na wzgórzach wokół portu. Wielką atrakcją były riksze ciągnięte przez Zulusów, którzy w lecie ściągali do miasta zarobić parę funtów. Byli to ludzie o wyjątkowo pięknej atletycznej budowie, a na głowach mieli ozdoby z rogami byków – wyglądali niemal groźnie. Inną atrakcją tego miasta była długa, półkolista żelazna krata w morzu przy pięknej plaży. Ochrona przed rekinami! Potem okrążyliśmy Afrykę, minęliśmy Przylądek Dobrej Nadziei i zaraz potem zatrzymaliśmy się w Cape Town z jego słynną Górą Stołową, wspaniałym ogrodem botanicznym z wyjątkowo pięknymi drzewami. Kupiłem tam sporo strusich piór – panowała w Europie na nie moda na wachlarze i damskie kapelusze. Idąc do portu spotykało się sporo rozpychających się Murzynów. Właśnie otrzymali prawo głosowania i to „równouprawnienie” uderzyło im do głowy. W Cape Town wsiadło na pokład kilku bogatych południowoafrykańskich biznesmenów, którzy z zapalem grali w modną, nową wówczas, grę – w brydża. Potem płynęliśmy wzdłuż zachodnich brzegów Afryki na północ i tylko zatrzymaliśmy się w Swakopmund w Południowo Zachodniej Afryce – niemieckiej kolonii. Wzięliśmy tam na pokład sporo pasażerów, głównie niemieckich oficerów i żołnierzy, którzy po krwawym stłumieniu powstania Hererów wracali do domu. Wielu oficerów było w mundurach, między innymi generał Etdorf, naczelny dowódca niemieckiego korpusu ekspedycyjnego. Słuchaliśmy z zaciekawieniem opowiadań o kampanii na pustyni Kalahari, o męstwie generała, który „nie klaniał się kulom”, i którego, za jego postawę, zwano Rzymianinem! Wszak dawał rozkazy zawsze wyprostowany, podczas gdy inni chowali się, a nawet dwóch adiutantów przy nim padło pod kulami nieprzyjaciela. Rozmawiając z nim i patrząc na niego na statku miało się wrażenie, że ma się do czynienia raczej z profesorem niż z generałem. Poznałem go trochę bliżej, gdy miałem bardzo nie miły zatarg z kapitanem naszego statku. Jednego dnia dwóm dżentelmenom z Johannesburga i kapitanowi Doherr brakowało czwartego do brydża. Kapitan przysłał prosić mnie do towarzystwa, choć mając pewne doświadczenie w gry w karty nie znałem jeszcze brydża. Wszyscy trzej obiecali pomóc nauczając mnie jak się gra. Nie specjalnie byłem zadowolony z towarzystwa kapitana, który był gruboskórnym zarozumiałcem i w dodatku narzucającym swoje zdanie.

Jakoś jednak nie mogłem odmówić zaproszenia i wkrótce nieźle opanowałem reguły gry, choć wciąż miałem bardzo złe karty. Wciąż przegrywałem i zacząłem się poważnie niepokoić ile stracę – nie wiedziałem, jaka była stawka. Kilka razy coś powiedziałem, że nie mam szczęścia w tej grze, aż wreszcie dostałem świetne karty i wygrałem znacznego dobra, a kapitan paskudnie przegrał. Zrobił się nieprzyjemny i zły i zaczepnym tonem powiedział „a pan coś mówił, że panu szansa nie sprzyja”. Nie spodobało mi się to, a skoro byłem krewki, przeprosiłem obu panów z Johannesburga i wstając od stołu powiedziałem, że w tych warunkach nie mogę dalej grać i – poszedłem sobie.

Za drzwiami czekałem, aż wyszedł kapitan i powiedziałem mu, że na statku jest moim zwierzchnikiem, ale przy towarzyskich okazjach wypraszam sobie personalnych wycieczek. Widząc na jego twarzy, że był wściekły, zakreśliłem na pięcie i poszedłem do siebie. Zająście było wkrótce szeroko komentowane. Pierwszy oficer, sympatyczny i jowialny facet wypytał mnie o wszystko i śmiejąc się zasugerował, bym wieczorem nie zbliżał się za bardzo do poręczy na pokładach, bo „niechcący” mogą znaleźć się wśród fal... Poczułem się nieswojo. Po namyśle zdecydowałem, że najbezpieczniej będzie porozmawiać o tym z generałem Etdorfem i powiadomić go, że będąc oficerem rezerwy niemieckiej armii, za obrazę będę żądał od kapitana satysfakcji. Jako najwyższego rangą oficera armii proszę go o stworzenie honorowego sądu i orzeczenie z żądaniem albo przeprosin, albo spotkania. Generał życzliwie wysłuchał moich skarg i obiecał porozmawiać z kapitanem. Jeżeli nie dostanie zadowalających odpowiedzi zapowiedział, że poinformuje o całej sprawie naczelne władze linii okrętowej w Hamburgu. Parę dni potem generał powiedział mi, że kapitan jest upartym i głupim człowiekiem i że nie muszę się niczego obawiać, bo w tej sytuacji kapitan nie będzie śmiał przedsięwziąć żadnych nieprzyjaznych kroków. Osiągnąłem swoje, wystraszyłem kapitana i zapobiegłem jakimkolwiek jego nieczystym zamiarom.

Moje lekcje brydża na statku miały drugi, bardziej niemiły skutek niż awantura z kapitanem. Następnego dnia po grze powiedziano mi, że ci dwaj z Johannesburga zawsze grali na wysokie stawki i że tym razem, z racji moich „lekcji”, zniżyli je cokolwiek, ale nadal były wysokie. Okazało się, że przegrałem masę pieniędzy. Uważałem, że to było grubo nie w porządku zarabiać na nowicjuszu, ale zapłacić musiałem. Skąd wziąć tak znaczną sumę? Wpadłem na genialny pomysł. Zacząłem, głównie wśród pań, opowiadać o niebywałych rzeczach, które zakupiłem w Indiach i miałem przy sobie. Po paru dniach zauważyłem, że ich zainteresowanie było znaczne i wkrótce koniecznie chciały je zobaczyć. Padły zapytania czy byłbym skłonny coś z tych rzeczy sprzedać. Na to czekałem. W ten sposób sprzedałem, za zalem, ale bardzo korzystnie większość prezentów i mogłem spłacić mój dług. Ucierpiały na tym moje siostry i przyjaciele w Heidelbergu, ale... takie jest życie.

W Hamburgu dowiedziałem się, że mogę mieć miejsce lekarza okrętowego na statku płynącym z Bremen do Japonii. Zawsze marzyłem zobaczyć ten egzotyczny kraj, ale gdy już na lądzie, tak strasznie zacząłem tęsknić za domem, że wsiadłem do pociągu do Heidelbergu. Była to trudna decyzja, ale uległem pokusie spotkania znów najbliższych. Okazja podróży do Japonii przepadła.

W domu byłem witany jak marnotrawny syn. Wydawało mi się, że wieki minęły od dnia, gdy wyruszyłem na „podbój świata”. Wszystko zdawało mi się jakby zmniejszone. W dodatku skoro od tyłu miesięcy byłem przyzwyczajony do chodzenia po huśtającym się pokładzie statku, podłogi i chodniki zdawały mi się za twarde, za nieustępliwe. Nawet żołądek inaczej reagował na to, co jadłem... bo był przyzwyczajony do łagodnych ruchów całego ciała na falach. Nawet miałem pewne trudności z zasypianiem, brakowało kołysania, które łagodnym rytmem oddawało człowiekowi w ramiona Morfeusza. Toteż zabrało mi całkiem dużo czasu zanim przyzwyczaiłem się na nowo do życia na stałej ziemi i do... myśli, że przyjemne, łatwe dni minęły i trzeba będzie zabrać się do nauki i praktyki w szpitalach, by uzupełnić studia, by stanąć na własnych nogach.

W październiku 1908 roku rozpocząłem praktykę chirurgiczną w niemieckim szpitalu w Londynie.

CDN

FAKTY AM

Dwumiesięcznik Akademii Medycznej
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
Nr 4 (63) Rok VI, Lipiec/Sierpień 2005
ISSN 1509-2585

Redaktor naczelny

Tomasz Brańka, tbranka@amp.edu.pl
Redaktor techniczny
Andrzej Wójtowicz, wojtow@man.poznan.pl

Współpracownicy

Kazimierz Fryś (zdjęcia)
Na okładce: Medal „Zasłużony dla miasta
Poznań” (fot. K. Fryś)

Adres redakcji

DS *Aspirynka*
ul. Rokietnicka 6, 60-806 Poznań
tel./fax: (0...61) 6596-603,
fakty@amp.edu.pl www.amp.edu.pl

Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca i zastrzega sobie prawo skrótów, zmian tytułów i adjustacji nadesłanych tekstów.

© Copyright by FAKTY AM, AMIKM

Numer zamknięto 15 września 2005 roku

Druk

Zakład Poligraficzny *Moś i Luczak*, Poznań

REKRUTACJA

REKRUTACJA JĘZYKIEM LICZB

W roku akademickim 2005/2006 o przyjęcie na studia dzienne i zaoczne w Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu ubiegali się 7 100 kandydatów. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji przyjęto – na studia dzienne i zaoczne – 1662 osoby. Najbardziej popularnymi kierunkami na studiach dziennych okazały się: kosmetyologia – 17 osób na jedno miejsce oraz biotechnologia medyczna – 12,5. W tym roku akademickim studia w poznańskiej Uczelni rozpoczęli również 205 obcokrajowców na Wydziale Lekarskim II oraz 4 na Wydziale Farmaceutycznym.

Na studia dzienne w poznańskiej Akademii Medycznej przyjęto 1023 osoby, w tym 803 z nową maturą, 216 ze starą maturą i 4 osoby z tytułem międzynarodową (*International Baccalaureate Diploma*). Na studiach zaocznych naukę pobierali bieżąco 640 abiturientów – 6 osób z nową maturą i 634 zdających starsze egzaminy dojrzałości.

REKRUTACJA 2005/2006 – STUDIA DZIENNE

Kierunek	Dane	Liczba zgłoszonych kandydatów				Limit miejsc	Liczba przyjętych			
		Ogółem	SM	NM	IB		Ogółem	SM	NM	IB
Lekarski		2228	620	1593	5	200	204	23	179	2
Lekarsko dentystyczny		875	376	548	1	72	75	11	64	0
Zdrowie Publiczne (spec. Technika dentystyczna)		116	20	96	0	14	17	4	10	0
Zdrowie Publiczne (spec. Higiena dentystyczna)		17	0	1	0	6	6	0	6	0
Biotechnologia		373	27	315	1	30	30	0	30	0
Farmacja		691	225	376	0	130	130	4	126	0
Analityka Medyczna		79	21	35	0	30	30	8	32	0
Kosmetyologia		570	162	358	0	30	31	11	20	0
Zdrowie Publiczne		266	73	193	0		95	27	68	0
Zdrowie Publiczne (spec. Elektrodiagnostyka)		0	0	0	0	120	0	0	0	0
Zdrowie Publiczne (spec. Radiometria medyczna)		0	41	0	0		25	25	0	0
Fizjoterapia		868	230	636	2	100	100	29	69	2
Pielęgniarstwo		217	75	142	0	150	150	50	100	0
Położnictwo		123	32	96	0	120	112	24	88	0
RAZEM		6273	1848	4419	9	1022	1022	216	802	4

SM – stara maturą; NM – nowa maturą; IB – matura międzynarodowa

REKRUTACJA 2005/2006 – STUDIA ZAOCZNE

Kierunek	Dane	Liczba zgłoszonych kandydatów			Limit miejsc	Liczba przyjętych		
		Ogółem	SM	NM		Ogółem	SM	NM
Zdrowie Publiczne (spec. Technika dentystyczna)		6	6	0	6	6	6	0
Kosmetyologia		34	28	6	60	22	18	4
Kosmetyologia S.M.		126	126	0	50	53	53	0
Zdrowie Publiczne		60	24	6		53	51	2
Zdrowie Publiczne (spec. Elektrodiagnostyka)		38	38	0	110	20	20	0
Zdrowie Publiczne (spec. Radiometria medyczna)		49	49	0		28	28	0
Fizjoterapia		117	117	0	50	55	55	0
Pielęgniarstwo								
	<i>Porozbie</i>	222	222	0	250	227	227	0
	<i>Warszawa - Wschodnia</i>	24	24	0		28	28	0
Położnictwo								
	<i>Warszawa</i>	131	131	0	150	131	131	0
	<i>Gorzów - Wielkopolski</i>	13	13	0		13	13	0
RAZEM		824	812	12	676	640	634	6

REKRUTACJA 2005/2006 – STUDIA W JĘZYKU ANGIELSKIM

Wydział Lekarski II

	Medycyna prog. 4-letni	Medycyna prog. 6-letni	Stomatologia	RAZEM
Tajwan	27	27	17	71
USA	51	31	18	100
Indonezja*	-	21	13	34
RAZEM	78	81	46	205

* Filiovera zajmuje się rekrutacją kandydatów na studia w poznańskiej Akademii Medycznej w latach skandydaci.

Wydział Farmaceutyczny

	Farmacja
USA	1
Sudan	1
RAZEM	4

UZASADNIENIE
do UCHWAŁY Nr LXI/644/IV/2005
RADY MIASTA POZNANIA
z dnia 18 stycznia 2005 r.
w sprawie nadania tytułu „Zasłużony dla Miasta Poznania” Akademii Medycznej
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, najlepsza uniwersytecka uczelnia medyczna w Polsce wg rankingi szkół wyższych *Rzeczypospolitej i Perspektyw* w 2002 r. i 2003 r., jest jednym z czołowych ośrodków uniwersyteckich w kraju. Poznańska uczelnia medyczna oraz jej absolwenci służą mieszkańcom naszego miasta od kilkudziesięciu już lat.

Niezależnie od działań o charakterze lokalnym, uczelnia ta podnosiła wyjątkowe w skali kraju inicjatywy służące ochronie godności człowieka. Ogromne zasługi na tym polu poczynili m.in. Rektor Prof. dr hab. med. Janusz Gadzinowski oraz Prof. dr hab. med. Jacek Łuczak. Dzięki Rektorowi Januszowi Gadzinowskiemu Senat Akademii Medycznej 19 grudnia 1996 roku przyjął niezwykle ważną uchwałę w sprawie ochrony życia poczętego. Dzięki natomiast Prof. dr. hab. med. Jackowi Łuczakowi uczelnia ta jako pierwsza w Polsce wprowadziła zorganizowaną opiekę terminalną pozwalającą na godną śmierć w ramach utworzonego *Hospicjum Palium*.

Twórcą Uniwersytetu Poznańskiego był wybitny organizator polskiego życia intelektualnego na przełomie XIX i XX wieku w Poznaniu, lekarz, prof. dr hab. med. Heliodor Świącicki (1854-1923), pierwszy Rektor Uniwersytetu Poznańskiego. W 2005 roku przypada 85. rocznica ukonstytuowania Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego, który stanowił zaczątek obecnej Akademii Medycznej (25 kwietnia 1920 r. Senat Uniwersytetu Poznańskiego oficjalnie uchwalił powołanie Prof. dr. hab. med. Adama Wrzoska na organizatora i pierwszego dziekana Wydziału Lekarskiego; pierwsze posiedzenie Rady Wydziału Lekarskiego odbyło się w listopadzie 1920 r.).

Przed 20-tu laty na wniosek medycznego środowiska akademickiego w Poznaniu Sejm Polski nadał Akademii Medycznej imię doktora medycyny Karola Marcinkowskiego (1800-1846) – jednego z najwybitniejszych polskich lekarzy I połowy XIX wieku, będącego wzorcem najwyższych ludzkich walorów moralnych i etycznych, a także jednego z czołowych organizatorów życia narodowego i gospodarczego na terenie Wielkopolski w trudnych czasach zaboru pruskiego.

Podsumowując, niekwestionowane zasługi dla rozwoju społecznego Miasta Poznania uzasadniają w pełni przyznanie Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego tytułu Zasłużonego dla Miasta Poznania.

Dr med. Andrzej Grzybowski
Radny Miasta Poznania

*W UZNANIU ZASŁUG DLA SPOŁECZNEGO ROZWOJU
STOLECZNEGO MIASTA POZNANIA,
W TYM SZCZEGÓLNIIE W ZAKRESIE ROZWOJU BADAŃ NAUKOWYCH,
USŁUG MEDYCZNYCH ORAZ KSZTAŁCENIA
WIELU POKOLEŃ PRACOWNIKÓW OCHRONY ZDROWIA*

RADA STOLECZNEGO MIASTA POZNANIA

NA SESJI W DNIU 18 STYCZNIA 2005 ROKU

NADAŁA

**AKADEMII MEDYCZNEJ
im. KAROLA MARCINKOWSKIEGO**

TYTUŁ

ZASŁUŻONY DLA MIASTA POZNANIA

**PREZYDENT
STOLECZNEGO MIASTA POZNANIA**

Ryszard Gobelny
RYSZARD GOBELNY

**PRZEWODNICZĄCY RADY
STOLECZNEGO MIASTA POZNANIA**

Przemysław Alexandrowicz
PRZEMYSŁAW ALEXANDROWICZ

POZNAŃ, 29 CZERWCA 2005 ROKU

NAGRODA OD POZNANIA

Rada Miasta Poznania, Uchwałą z dnia 18 stycznia 2005 r., postanowiła nadać tytuł „Zasłużony dla Miasta Poznania” Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Zgodnie z tradycją, oficjalne wręczenie dyplomu oraz medalu miało miejsce 29 czerwca podczas uroczystej sesji Rady Miasta z okazji święta patronów miasta Poznania – Piotra i Pawła.